

Vestitorul

ANUL II, Nr. 18 | APARE LUNAR | OCTOMBRIE 1950

Tristeţea unui neam

Se împlinesc şase ani de când cei de acasă aşteaptă ziua isbăvitoare . . . Ziua eliberării. La 23 August s'a spus poporului român că răsboiul s'a sfârşit şi feciorii luaţi la oaste se vor întoarce în satele lor. Şi în loc de pace a venit un alt răsboiu, care a secerat încă 200.000 de vieţi omeneşti. Dar mai adânc simţită decât această jertfă dureroasă a fost pacostea ocupaţiei ruseşti. Noii „aliaţi" s'au dovedit a fi nişte duşmani feroci. Rând pe rând toate libertăţile naţionale au fost anihilate şi toţi acei bărbaţi politici care s'au cumetrit cu Ruşii au căzut în capcana lor. Din acele vremuri, speranţele se aţin tot mai firave, amânându-se mereu din primăvară până în toamnă şi din toamnă până în primăvară. In trupuri cari abia mai pâlpâie de viaţă. In închisoare, muncile forţate, foametea şi glonţul deschid răni adânci în organismul slăbit al neamului.

Ce vom mai găsi la întoarcere în ţară? Dumnzeu ştie, căci cu cât conflictul se înteţeşte, cu cât sorocul răsboiului se apropie, cu atât şi călăii sovietici se înverşunează în nimicirea substanţei naţionale. Rarele scrisori care se mai primesc din ţară ne aduc ştiri înspăimântătoare. Sunt familii în Capitală care nu se mai hrănesc decât odată pe zi, care sunt condamnate la o moarte sigură, cu femei şi copii, numai pentrucă au aparţinut unei anumite clase. Dar nu sunt numai familiile urgisite de actualii conducători care sufere de lipsuri imense, ci întreg cerul României s'a umplut de croncănitul corbilor sovietici. Muncitorii sunt plătiţi cu salarii de mizerie şi storşi de toate puterile lor. Ţărănimea împilată şi jefuită, e silită să adere la economia blestemată a colhozurilor, iar funcţionarii care au mai rămas în slujbe îşi târăsc zilele de azi pe mâine. Probabil că nu vom mai recunoaşte nimic din ce-a reprezentat odinioară pământul României, probabil că din întreaga ei structură socială nu vor mai rămânea decât jalnice sfărâmături.

Unul din cele mai cumplite momente din viaţa pribegilor va fi întâlnirea cu cei de acasă, după trecerea prăpădului. Cum vor suporta ei privirile încărcate de suferinţă ale celor care au scăpat teferi din iadul comunist? Ce state de serviciu vor prezenta ei pentru cauza naţională? Ce au realizat ei în străinătate, în timp ce dincolo, în ţară, zeci de mii de oameni au îmbrăcat cămaşa morţii? Ne gândim la toţi refugiaţii români, fără a indica o categorie specială sau pe acei cari şi-au asumat rolul de conducători ai rezistenţei de peste hotare. Situaţia de exilat nu conferă nici un privilegiu şi prin ea însuşi nu spune nimic. Valoarea ei începe numai din momentul ce considerăm libertatea exilului o poziţie de luptă, din momentul ce existenţa noastră se transfigurează după imaginea întâmplărilor tragice din ţară. Exilatul politic nu poate fi un retor sau o paiaţă de bâlciu, ci un luptător de elită, cu toate fibrele sufletului său încordat pentru ideea supremă a eliberării naţionale. Suntem rezistenţi autentici aşadar, numai în măsura în care cuvântul ce-l rostim sau scriem este urmat de realitatea aspră a faptei, de decisiunea interioară de a păşi şi noi pe drumul spinos al neamului. Această atitudine, odată luată, se adevereşte în toate actele ce le săvârşim. Ele nu mai pot fi inspirate de consideraţii oportuniste, de calcule meschine, ci exclusiv de grija de a nu trăda suferinţele şi nădejdile neamului martirizat. Numai icoana însângerată a patriei ar putea să opereze această

(continuarea în pag. 2)

„Forţele productive ale unei naţiuni vor prospera mai ales în ţările unde există o burghezie animată de dorinţa de a-şi manifesta nelimitat energiile creatoare şi nu acolo unde idealul cetăţenilor e să devină rentieri".

Friedrich Liszt

Burghezia românească

Aparatul de propagandă al regimului comunist din România este montat aşa cum reclamă dialectica marxistă — pe antagonismul istoric ce ar exista între pătura muncitorească şi burghezie. Această luptă de clasă nu poate avea alt sfârşit, conform prevederilor aceleeaşi dialectici, decât nimicirea burgheziei şi victoria statului fără clase. Nu ne vom ocupa de adevărul sau neadevărul acestor afirmaţii luate sub perspectiva lor mondială, ci de întrebuinţarea care li se dă în raport cu situaţia specifică a societăţii româneşti. Nouă ni se pare că teoria marxistă nu-şi găseşte aplicabilitate în România, că dacă la alte popoare ar putea să-şi găsească oarecari puncte de sprijin, la noi în ţară rămâne cu totul suspendată în aer pentru simplul motiv că nu există o burghezie românească, că n'am fost vrednici să o realizăm până acum, deşi am fi avut atâta nevoie de ea, iar ceeace poartă această denumire în mintea compatrioţilor noştri nu este decât un conglomerat social de altă natură.

Burghezia, aşa cum ne-a lăsat-o moştenire Revoluţia Franceză şi ne-a învăţat să o cunoaştem ţările apusului, este lumea conchistadorilor economici, a marilor întreprinzători, a oamenilor de îndrăsneală şi risc, cari, înarmaţi exclusiv cu strădaniile lor proprii, au pornit să deschidă isvoarele de bogăţie ale continentelor. Burghezul din epoca lui de glorie —secolul al XIX-lea— nu stă cu nimica mai prejos decât celebrii navigatori din perioada Renaşterii sau decât temerarii exploratori ai Asiei şi ai Africei. Acelaşi spirit neliniştit, aceeaşi dorinţă de a încerca imposibilul şi de a smulge naturii cât mai multe taine. Un tip superb al acestei rase burgheze a fost Cecil Rhodes, care a întrunit în una şi aceeaşi persoană pe explorator, pe omul politic, pe răsboinic şi pe omul de afaceri. Să nu uităm că întreaga tehnică modernă şi industrializarea uriaşe de astăzi se datoresc viziunii şi concepţiei de viaţă a societăţii burghezo-capitaliste din secolul al XIX-lea. La originile ei burghezia a avut un suflu eroic, a fost prinsă în volbura unui entuziasm magnific care a schimbat faţa pământului.

A apărut însă în România o clasă socială înzestrată cu simţul monumentalului în domeniul economic? Ce energii româneşti s'au ivit în industrie şi comerţ cari să depăşească afacerile de cartier, ce încordări titanice s'au produs în acest sector al activităţii naţionale, ca să-şi însuşească cineva denumirea onorabilă de „burghezie"? Românul a fugit de toate acţiunile în care predominau riscurile proprii şi s'a furişat sub pulpana ocrotitoare a statului, chiar şi atunci când acesta nu-i oferea decât o existenţă mizerabilă, iar exerciţiul profesiunilor libere l-a lăsat pe seama străinilor. Deşi solul ţării noastre îi îmbia bogăţiile pentru a fi puse în exploatare, deşi poporul românesc s'a dovedit înzestrat cu calităţi excepţionale oriunde s'a pus serios pe treabă, totuşi nu s'a putut cristaliza un spirit burghez în mijlocul lui.

Nu avem o burghezie, pentrucă ea a fost împiedecată să se realizeze pe traectoria ei naturală de către suprastructura politicianistă. Reţeaua de bănci şi întreprinderi a partidului liberal nu reprezintă un efort burghez, pentrucă s'a desvoltat în afară de câmpul concurenţei libere. Ea s'a putut înfiripa şi impune numai graţie sacrificiilor cari au fost impuse contribuabilului român şi sistemului protecţionist vamal inaugurat de acelaşi partid. Industria liberală a crescut parasitar pe corpul poporului românesc, iar burghezia care o reprezenta era o burghezie bugetivoră, adică tocmai opusă caracteristicilor esenţiale ale burgheziei apusene. Patronii întreprinderilor nu erau industriaşi de meserie, ci politicienii cari acaparaseră economia ţării, sufocând iniţiativele de valoare şi împiedecând ca adevăratele talente economice să se

(continuarea în pag. 2)

Nedumeriri

De câtăva vreme ne-am deprins să credem că lumea a deschis ochii asupra comunismului, că nimeni nu-și mai face iluzii și nu se mai înșeală asupra primejdiei pe care o constitue pentru civilizația creștină, doctrina marxistă și cei care o comilitează.

„Ofensiva adevărului" pare să fi încadrat problema în termeni juști și măsurile luate în diferite țări vădesc că guvernanții au înțeles să treacă la fapte.

Noi, cei care militâm în jurul acestei publicațiuni, am deschis de mult lupta ideologică împotriva comunismului opunând doctrina noastră bazată în primul rând pe creștinism, doctrinei materialiste și atee a comunismului. Azi continuăm să afirmăm că nicio organizație statală nu poate fi concepută în afara unei religii. La vremea sa, pentru această profesie de credință, am fost acuzați de misticism. Fără a ne rușina de acest epitet am răspuns prin glasul cel mai autorizat, că pentru a dărâma o mistică este nevoie de o alta. Și pe aceea care luptă să dărâme comunismul o reprezentăm noi.

De atunci și până astăzi ni s'au adus alte invective, ni s'au atribuit alte epitete. Am fost naziști, fasciști, reacționari. Acestea, nu pentrucă am fi realizat, sau măcar preconizat, lagăre de muncă forțată, stat-polițist, sau sugrumarea libertăților individuale. — Nu. Ci numai pentrucă am denunțat aspectele hidoase ale comunismului și am imunizat un popor întreg împotriva lui.

Acțiunea noastră nu impieta asupra nimănui, nu manifesta nicio trendință imperialistă, nu se punea în slujba niciunei cauze străine de interesele neamului nostru. Luptăm ideologic împotriva unei ideologii și a slugilor sale.

Pentrucă ne-am afirmat p r e a d e v r e m e dreptatea pe care astăzi ne-o dă istoria, am fost ostracizați din sânul comunității de luptă și continuăm să fim ținuți în carantină.

Am relevat ridicolul unei ofensive dela care lipsesc tocmai cei care stau dela început în linia întâi, în tranșeele cele mai înaintate anticomuniste, a celor care cunosc cel mai bine și strategia și tactica acestei lupte, ca veterani încercați.

La toate enunțările noastre nu am primit niciun răspuns edificator. Aprecieri măgulitoare pentru înși, însă aceeași rezervă neînțeleasă pentru entitatea pe care ei o reprezintă.

Am fost și rămânem nedumeriți

Ceeace mărește această nedumerire a noastră este judecata și, ca urmare, atitudinea față de comuniști ca grupare, adică față de partidele comuniste.

In ziarul le „Populaire", dl. Pierre Commin, discutând problema disolvării partidului comunist în Franța, atrage atenția asupra primejdiei ce ar constitui-o o lege de excepție pentru instituțiile democratice. Trecem peste faptul că se uită că democrația este o simplă tehnică politică și dacă o tehnică nu mai poate servi cum trebue o ideologie, poate fi amendată, perfecționată, ca orice tehnică. Nu cunoaște oare dl. secretar general adjunct nici o lege de excepție de dată destul de recentă, nu împotriva unei tehnici, ci împotriva unui principiu de justiție, lege votată și aplicată în Franța și încă neabrogată cu toate protestele prezentate chiar de unii Francezi mai grijulii de fond decât de formă?

Ințelegem să murim de dragul unei ideologii dar de dragul unei tehnice este puțin inexplicabil, mai ales când acea tehnică nu mai poate asigura viața ideologiei. Trecem însă peste aceasta.

Ziarul le „Figaro" reluând problema într'un articol de fond „Le cheval de Troie" și apreciind părerea domnului secretar general adjunct al S. F. I. O.-ului, Pierre Commin, ca poziție oficială a partidului, cu privire la o eventuală interdicție a partidului comunist, evidențiază, pe bună dreptate, pericolul ce-l reprezintă acest partid ca a cincea coloană sovietică. Arătând imensa primejdie a *„inamicului care va fi peste tot"* conchide: *„nous ne demandons pas qu'on traque le communisme en tant qu'opinion"*.

Mărturisim că nedumerirea noastră ajunge la paroxism.

Suntem hotărâți să sugrumăm comunismul sovietic cu care nu se poate convieţui dar de dragul democrației el are dreptul să supravieţuiască „en tant qu'opinion". Pe de altă parte există mișcări anticomuniste care au doar vina de a fi fost anti-comuniste pe vremea când Occidentalii erau aliați cu sovieticii *și aceste mișcări nu au dreptul să existe ca opiniune*. Li se recunoaște acestor mișcări multe merite dar nu li se acordă dreptul la viața de opiniune. Adică avem scrupule de democrație față de oamenii unei ideologii barbare și abrutizante și nu le avem pentru cei a căror ideologie o practicăm cu toții azi, când am constatat că lupta este pe viață ori pe moarte. Noi nu cerem nimănui să-și pună cenușă pe cap și să vină la noi, ci cerem să ni se acorde ceeace li se acordă și de o tabără și de alta comuniștilor, *libertatea de opiniune*.

Comunismul nu va fi doborât decât când doctrinei sale aberante i se va substitui o alta sănătoasă și umană.

De sub legile de excepție trebuesc scoși deci cei care militează pentru o astfel de doctrină.

Afirmări românești în Brazilia

Din Brazilia ne vine știrea unor manifestații românești care ne umplu inimile de mândrie.

La Sao Paolo a avut loc la 24 Sept. sfințirea Capelei Române Unite și inaugurarea noului sediu al Societății culturale „România", la care ab participat nu numai toți Românii, într'o desăvârșită unitate, ci și un mare număr de oaspeți brazilieni, prieteni neprețuiți ai coloniei române.

Talentul pictorilor români a stârnit și de data aceasta interesul viu al oaspeților străini: pictura-frescă a interiorului capelei de I. Oană-Potecașu; harta României în imagini de dl V. Bălan și numeroasele peisagii românești în ulei și aquarelă de pictorii V. Bălan, N. Ionescu și Gh. Deacă care împodobesc pereții Casei Românești.

In seara aceleași zile s'a organizat un festival artistic. A vorbit secretarul soc. „România" despre „Religiozitatea poporului român". Un deosebit succes au avut: d-na Xenia Podoleanu, soprano, care a cântat arii de Schubert și Mozart, precum și dl Puiu Cucu care a cântat doine și romanțe românești.

La Rio de Janeiro a avut loc la 26 Sept. concertul anual organizat de secția română a Crucii Roșii braziliene. Orchestra românească a executat dansuri naționale, selecțiuni de arii românești, Doina Oltului de Elinescu, precum și compoziția d-lui Ionescu Găină, intitulată „Lady Hamilton", folosind romanțe și arii vechi românești care au entuziasmat publicul brazilian. A cântat d-na Ing. Maria Dumitriu, cântăreață de operă care a interpretat delicat și cald arii românești din Banat și Ardeal, precum și cântece franceze, italiene și spaniole.

Burghezia românească

(continuare din pag. 1)

afirme. Intreprinderile lor nu erau obligate să urmeze legea aspră a concurenței libere, care elimină pe diletanți și slăbănogi, căci politicienii care le patronau le țineau deschisă punga statului oridecâteori se aflau într'o situație dificilă.

In lipsa unei burghezii autentice, care să-i fixeze precis conținutul, noțiunea aceasta a cunoscut în România o ciudată metamorfoză. S'a încadrat burgheziei o întreagă categorie de cetățeni cari sunt cu totul străini de rosturile și semnificația ei. S'a spus, de pildă, că ofițerii, profesorii, preoții, învățătorii sunt „burghezi". Până și nefericiții funcționari ai statului, plătiți cu un salariu de mizerie, au fost asimilați acestei clase, devenind în accepțiunea curentă „burghezi". In realitate s'a confundat cadrul de conducere al statului cu burghezia, uitându-se că acestei clase sociale îi corespunde o bunăstare materială remarcabilă, câștigată prin eforturile sale proprii, prin resursele sale creatoare. Comuniștii când ațâță masele muncitorești contra burgheziei, isbesc de fapt în acest cadru de conducere, pe care, din necesități de propagandă, îl asimilează unei realități sociale care nu există în România decât sub forme alterate și cu totul neesențiale. Elementele care servesc administrației de stat se disting printr'o mentalitate total opusă spiritului burghez. Funcționarul de stat primește ordine și execută voința superiorilor săi, în vreme ce burghezul acționează din imbolduri proprii și își asumă riscurile inițiativelor sale.

Intr'o altă accepțiune, noțiunea de burghez s'ar referi la omul cuminte, așezat, gospodar, conservator prin excelență, indiferent de stratul social căruia aparține. Omul care se mulțumește cu o existență măruntă, claustrat în egoismele sale personale și de familie. Această psihologie este reală și reprezintă un semn caracteristic al burgheziei, numai că corespunde unei faze degenerate a ei. Reflexele eroice și dinamice ale burgheziei s'au pierdut în decursul timpului, și în locul lor a apărut acest spirit timorat, incapabil să gândească și să săvârșească ceva mare. Dacă are vreo înrudire așa zisa burghezie românească cu imaginea ei din apus, cel mult se poate alinia acestei perioade de declin din viața ei.

O clasă burgheză, în înțelesul real al cuvântului, poporul român n'a avut niciodată. Ceeace am fost obișnuiți să vedem ca atare n'a fost decât o caricatură a ei. Dacă evoluția generală a omenirii mai îngădue ca să realizăm o burghezie românească cu o întârziere de un secol, am face cel mai mare dar poporului nostru și am da dovadă de o vitalitate extraordinară. In acest sens, creator, dinamic și inventiv, am dori ca întreg poporul român să devină un popor de burghezi.

Tristețea unui neam

(continuare din pag. 1)

minune lăuntrică, de unde să-și ia apoi sborul sacra unire în jurul marilor obiective naționale. Numai transpunându-ne în situația celui robit, celui întemnițat, celui flămând, celui ce cutreeră codrii țândit de poterele vrăjmașe, putem participa cu toții la creerea frontului unic al rezistenței românești.

Agitația sterilă a pribegilor români a pătruns până între zidurile închisorilor. La tristețea celui întemnițat, picurată în monotonia ceasurilor nesfârșite, se adaugă tristețea celui care se simte părăsit și înșelat. Cei condamnați să moară îndărătul gratiilor, se sting fără a avea măcar mângâerea de a ști că Românii de peste hotare sunt vrednici de jertfa lor.

Elogiul trădării

La sosirea în Germania, un înalt demnitar de peste ocean a declarat la o conferință de presă că alta ar fi fost situația Europei astăzi, dacă Americanii ar fi ascultat în 1945 ce le spuneau Germanii despre Ruși. Puțin timp după aceea, președintele parlamentului din Bonn elogia într'un discurs sacrificiul milioanelor de soldați germani căzuți pentru apărarea Europei în răsboiul contra bolșevismului. Cuvintele doctorului Ehard n'au provocat în nici o țară din Vest proteste, iar presa americană le-a reprodus la loc de cinste — un semn că opinia publică aliată a început să-și dea seama de erorile comise în vremea tovărășiei de arme cu Sovietele.

Erorile acestea le-a amintit și domnul Vișoianu în apelul său către Români, transmis de B. B. C. la 23 August. Ceeace ne-a surprins, discreția observată asupra propriilor erori și îndărătnicia cu care continuă să facă elogiul unei acțiuni de trădare.

Greșelile Americanilor sunt explicabile, ale domului Vișoianu nu. Cunoștințele Americanilor despre problemele europene sunt vagi și deformate de optimismul lor specific. Nu mai departe decât în 1943, președintele Roosvelt caută să liniștească temerile exprimate de ministrul de externe turc, asigurându-l că Rușii au nevoie să fie vindecați doar de complexele lor de inferioritate, pentru a-i transforma din lupi în miei. Domnul Vișoianu cunoștea însă experiențele desastruoase pe care le-am făcut, oridecâteori am avut de a face cu vecinul nostru dela răsărit și nu era nicidecum îndreptățit să creadă în sinceritatea promisiunilor lui Molotov.

Fostul plenipotențiar în Polonia nu era un ins oarecare, gata să ia de bune „toate proclamațiile și declarațiile solemne ale aliaților". Ca diplomat, știa ce valoare au sloganele propagandei de răsboiu. Totuși nu poporul român s'a lăsat sedus de propaganda aliaților, cum încearcă să ne convingă domnul Vișoianu. Cele patru libertăți enunțate la Casablanca și eliberarea națiunilor subjugate de Nemți erau țeluri prea ambițioase pentru modestia proverbială a unui neam de țărani. Singura lui grijă era să-și apere propria glie de subjugare și primejdia asta n'o vedea venind decât din partea Rușilor. Creduli au fost numai conspiratorii dela 23 Augsut.

Pentru respectul adevărului trebue să recunoaștem că atitudinea domnului Vișoianu n'a fost dictată de calcule de moment, fiind mai curând o dovadă de consecvență politică, conclusia firească a unor convingeri pe care le nutria demult. In 1936, când era ministru la Varșovia, a invitat la legație un grup de studenți români veniți să-și facă practica de vară în diverse instituții poloneze. Aflând că printre aceștia sunt și legionari, domnia sa s'a considerat obligat să pronunțe o vehementă filipică contra celor care agitau ideia unei alianțe antibolșevice cu Germania și să declare ritos că personal preferă prostituarea cu Rusia. Martorii acestei efusiuni pro-sovietice n'au interpretat sensul cuvintelor domnului Vișoianu ad litteram, închipuindu-și în neștiința lor că recurgerea la expresii triviale e una din subtilitățile limbajului diplomatic. Domnia sa vorbia însă serios ca Hamlet și nici măcar după ce a văzut că chiar prostituarea voluntară e prea puțin pentru exigențele rusești n'a încetat să-și afirme vechiul punct de vedere. La 1 Februarie 1945, o lună înainte de debarcare, reînoia asigurările de devotament pentru U. R. S. S., declarând că „România consideră execuția armistițiului ca o datorie de onoare". Dacă domnul Vișoianu a părăsit cu toate acestea Ministerul de Externe, vina nu e a lui; vina o poartă numai Rușii care nu l-au mai acceptat.

Am continua să respectăm părerile domnului Vișoianu și nu ne-am alarma nici de maniera sa cam presumțioasă de a adresa apeluri Românilor. Dumnealui, deși Român, are în definitiv scusa de a cunoaște prea puțin pe Români. Un diplomat e silit să circule într'un mediu cosmopolit și se înstrăinează ușor de mentalitatea și aspirațiile conaționalilor săi. Insuși Nicolae Titulescu, maestrul domnului Vișoianu, constata odată cu amărăciune că a găsit mai multă înțelegere la contele Apony decât la Români. De asemenea, ca administrator delegat al societății „Titan, Nădrag, Calan", a avut nesansa să cunoască o specie de Români cu totul nereprezentativă. Deaceea nu punem la îndoială buna sa credință când, la împlinirea a șase ani de tiranie bolșevică, felicită poporul român pentru actul dela 23 August și pentru măcelul a sute de mii de ostași trimiși de domnul Vișoianu et C-ie să elibereze Cehoslovacia dupăce independența patriei lor fusese călcată în picioare. Noi socotim actul dela 23 August o acțiune de trădare a intereselor naționale; domnul Vișoianu are alte opinii și e liber să le exprime. Erasmus a scris E l o g i u l N e b u n i e i; dece să nu facă și domnul Vișoianu elogiul trădării?

Ceeace nu ne poate lăsa indiferenți, e încercarea de a prezenta Regele ca autorul principal al „loviturei" dela 23 August. Ori, după câte știm, nu Regele a condus buclucașele tratative dela Cairo care s'au încheiat cu o capitulare catastrofală. Incercarea de a solidariza persoana monarhului cu erorile săvârșite de dumnealor e o manevră grosolană și periculoasă, ca și aceea de a insinua că intrigile și actele ministeriabililor dela New York au acoperirea regală, că Regele tuturor Românilor a devenit regele comitetului național. Apoi domnul Vișoianu, care e desigur un eminent cunoscător al dreptului constituțional, uită că misiunea unui monarh constituțional nu e să dea lovituri de stat. Afirmând acest lucru în apelul către Români, a semănat nedumeriri care nu pot decât să dăuneze prestigiului unei instituții venerată de toată suflarea românească. Ce crede dumnealui că s'ar întâmpla cu cea mai populară monarhie din lume, cea britanică, dacă Regele George ar da, de pildă, o „l o v i t u r ă" guvernului laburist, numai pentrucă nu-i place programul de socializare al acestuia?

Dar simțul de obiectivitate ne obligă încă odată să dăm cesarului ce-i al cesarului. Domnul Vișoianu nu mai e cel din 1945; a evoluat! Nu numai că-și manifestă violent supărarea împotriva Rușilor, dar cam ia la rost și democrațiile occidentale a căror erori au permis primilor să-l tragă pe sfoară, cu toate mărturisirile de dragoste din trecut. Curajul e uluitor, dacă ne gândim că viitorul său politic și mai ales subsistența momentană depind exclusiv de generozitatea aliaților. Intr'un cuvânt, domnul Vișoianu e f e n o m e n a l în arta adaptării politice și nu ne vom mira de loc dacă la reîntoarcerea în țară va tuna și fulgera contra actului dela 23 August. Ultima metamorfoză ne va amusa și bucura deopotrivă: pentru alt gen de efecte, ea se va produce însă mult prea târziu.

Bilanțul unui an

S'a scurs mai mult de un an de când Comitetul Național a luat ființă. Constituit cum se știe, așa cum a dorit majoritatea lui să-l aibă. Cu excluderea a o serie de personalități cari nu se încadrau unui anumit normativ politic și cu excluderea acelei părți dintre Români care i-ar fi putut întuneca laurii victoriei. Așa dar în condițiuni optime ca să lucreze. N'am greși spunând, un comitet de familie, căci Gen. Rădescu e un fel de prizonier al lui.

Un an de zile, recunoaștem și noi, nu e mult. Mai ales când ești printre străini și ești obisnuit la bunăvoința lor. Dar totuși ceva se putea închega în acest interval. Măcar un început sănătos. O concretizare de directive majore. Elaborarea unui plan. Căci asta lipsește în primul rând. Care e perspectiva, care e viziunea comitetului? Cum înțelege să poarte bătălia? Ce idei și ce energii a înmănunchiat în serviciul cauzei de eliberare? și în diferitele ei sectoare.

Ni s'ar putea răspunde că planurile, chiar făurite fiind, trebue să rămână un secret de acțiune. Nici noi nu avem altă părere. Dar un plan nu se cunoaște imediat din desfășurarea lui exterioară. Ci se simte, se trăiește. Adică, emigrația românească ar fi primit anumite semne despre existența lui. Ar fi câștigat certitudinea, dintr'o serie de efecte mai mari sau mici, că undeva se lucrează, că cineva veghează la destinele neamului și pregătește ora eliberării.

Nu numai că aceste fapte îmbucurătoare nu s'au produs, dar între comitetul care-și ține ședințele la New York sau la Washington și populația română pribeagă s'a așternut o tăcere grea, o zonă izolatoare. Activitatea de acolo se complace într'un mister conărjitor.

E adevărat că din când în când zvonul public mai aduce câte o știre de ceeace se întâmplă în sânul lui. Dar ele nu fac decât să mărească confuzia și decepțiile. Căci se referă exclusiv la neînțelegeri între președintele lui și ceilalți membri care îl compun. Se vorbea la un moment dat de o decizie eroică și gravă a Generalului Rădescu. Se vorbea într'alt moment de o decizie tot atât de eroică și de gra-

(Continuarea în pag. 6)

Informaţii

Efectivul armatei române. După o informaţie dată de Associated Press efectivul armatei române se ridică actualmente la 280.000 de oameni, adică de două ori mai mare decât cel prevăzut în tratatul de pace. Aceste forţe ar fi bine înarmate, dispunând şi de un număr apreciabil de blindate. Dar spre deosebire de armata bulgară, care e la fel de bine echipată, Sovietele nu pot conta pe loialitatea forţelor militare române în cazul unui războiu, fiind în majoritate anticomuniste şi antiruse.

Molotov contra Malenkow. După surse din sectorul rus din Berlin s'ar fi produs grave disensiuni între favoriţii lui Stalin din politbirou. Funcţionarii ruşi de ocupaţie întorşi dela Moscova relatează că grupul Malencov, care a făcut presiuni pentru pregătirea războiului corean, a perdut prestigiul în favoarea lui Molotov care prevenise Cremlinul că orice pas greşit va duce la un conflict mondial prematur.

Jebb despre Malik. Succesorul lui Malik la preşedenţia Consiliului de Securitate a Naţiunilor Unite, Sir Gladwyn Jebb a declarat unui ziarist american că Malik este „profesional purtătorul de cuvânt al politicei vicioase a Moscovei. Dar personal, el e tot aşa de simpatic ca un cetăţean din Milwaukee — ceeace se şi speră că va deveni într'o zi!"

Document secret asupra Katyn-ului. Ministerul armatei americane a desvăluit de curând că un document secret asupra Katyn-ului a fost furat din arhivele sale. E vorba de un raport al locotenent-colonelului John van Vliet asupra asasinării celor unsprezece mii de ofiţeri polonezi de către Ruşi în pădurea dela Katyn. Locotenent-colonelul van Vliet se găsea în timpul războiului în prizonierat în Germania şi a făcut împreună cu un ofiţer britanic, tot prizonier, la invitaţia autorităţilor germane, o anchetă asupra întâmplărilor dela Katyn. Ambii s'au putut convinge din declaraţiile martorilor oculari că masacrul a fost executat de către Ruşi.

Etatizarea ţiganilor. Populaţia ţigănească nomadă din Cehoslovacia a fost pusă în faţa unei hotărâri cruciale de către guvernul comunist cehoslovac. Ţiganilor li s'a dat un ultimatum să-şi schimbe felul de viaţă de până acum, constituindu-se în colective sedentare, fiind pedepsiţi în caz de nesupunere cu confiscarea măgarilor dela căruţe.

Inarmare febrilă în Ungaria. In Ungaria industria de armament lucrează fără întrerupere zi şi noapte. Astfel uzinele Manfred Weiss din apropierea Budapestei, care în timpul războiului aveau 85.000 de lucrători, şi-au ridicat efectivul la 135.000 de oameni care lucrează în trei serii.

Ofensiva Vocei Americei. Pentru a da posibilitate populaţiei de dincolo de cortina de fier să asculte emisiunile dela Vocea Americei, se intenţionează să se distribue prin agenţi şi contacte aparate de radio în valoare de 2.800.000 dolari.

Producţia bombei H. In regiunea din nordul Arkansasului s'a proiectat construirea unei uzine uriaşe pentru fabricarea de bombe cu hidrogen, în valoare de un sfert de miliard dolari.

Deportări în Balcani. Corespondentul ziarului „New York Herald Tribune" la Belgrad anunţă că populaţia sârbă din regiunile de frontieră cu Jugoslavia a României, Ungariei şi Bulgariei a fost mutată în interiorul acestor ţări. Aceste măsuri ar urmări tăierea oricăror posibilităţi de informaţie şi de infiltraţie pentru agenţii titoişti.

Cominfurmul în Berlin. Cartierul general al Cominformului ar urma să fie mutat dela Bucureşti în Berlinul de est. Oraşul Berlin ar fi mai uşor accesibil pentru reprezentanţii partidelor comuniste din Vest şi oferă în acelaş timp şi facilităţi de propagandă mai bune.

Cum ne judecă. Ziarul „The New York Herald Tribune" din 26 August a publicat un rezumat al unui raport asupra României primit de autorităţile militare americane. Sovietizarea rapidă a României e pusă pe seama a doi factori: Intâi, faptul că marea majoritate a poporului aparţine bisericei ortodoxe, a cărei distrugere şi infiltrare a fost mult mai uşoară decât a celei catolice şi al doilea, temperamentul pliabil al Românului în general, ilustrat de proverbul că salcia rezistă torentului care desrădăcinează stejarul.

C R O N I C A

Doctrina Stassen

Justificarea unui răsboiu preventiv împotriva Sovietelor era până nu de mult un subiect tabu în manifestările personalităţilor cu răspundere în viaţa publică din America. Intr'un discurs ţinut la Boston, ministrul marinei, Matthews, a ignorat pentru prima dată această interdicţie oficială, demonstrând necesitatea unei intervenţii militare în Rusia, înainte de a lua iniţiativa Stalin. Preşedintele Truman l-a desavuat prompt, reînoind obişnuita lui profesie de credinţă pentru pace.

Exemplul lui Matthews a făcut însă şcoală. Generalul Anderson, directorul academiei militare de aviaţie, s'a obligat să distrugă într'o săptămână, dacă i se dă ordin, toate centrele industriei atomice din Uniunea Sovietică. „Generalul Orvil Anderson n'a exprimat public decât opinia privată a majorităţii militarilor", a completat într'un comentar săptămânalul „Time". Un alt aviator celebru, generalul Spaatz, fostul comandant al forţelor aeriene americane, a reluat tema în revista „Newsweek": „Dacă, pentru a ajunge la o pacificare completă în Corea", afirmă el, „e nevoie să riscăm un răsboiu cu Rusia, atunci trebue s'o facem. E mai bine să înfruntăm acest risc acum, decât peste câţiva ani când Rusia va dispune de un stoc masiv de bombe atomice".

Pe de altă parte, fruntaşul republican, Harold Stassen, a propus o revizuire a doctrinei Truman, care obligă America să se opună expansiunii bolşevice în orice parte a lumii. A mai purta o serie de răsboaie în stilul celui corean, pe care Moscova le-ar putea provoca în voie pe tot perimetrul asiatic, ar însemna însă pentru America o risipire de forţe epuisantă, în timp ce Rusia şi-ar continua nestingherită pregătirile pentru cucerirea lumii. Deaceea Harold Stassen a cerut să fie votată de congres o rezoluţie, care ar împuternici guvernul american să declare imediat răsboiu Rusiei, în cazul repetării unei agresiuni comuniste în lume. Această declaraţie, făcută de un conducător republican, lasă să se întrevadă că şi în rândurile marelui partid de opoziţie american începe să-şi facă loc convingerea că numai în Europa se poate da lovitura de graţie imperiului bolşevic şi că, înainte de a pacifica Asia, trebue urgentată eliberarea Europei de dincolo de cortina de fier.

Reactivarea lui Marshall

Dramatica eliminare a lui Louis Johnson dela postul de Secretary of Defense şi înlocuirea sa cu George Catlett Marshall a survenit pe neaşteptate. O parte din presa americană a interpretat această schimbare ca un triumf al „Europenilor" împotriva „Asiaticilor" din jurul preşedintelui Truman, împotriva acelei grupe care acordă prioritate consolidării poziţii Statelor Unite în Extremul Orient. Generalului Marshall i-ar reveni sarcina să tempereze felul politicei personale a lui Mac Arthur, scutind pe domnul Truman de intervenţii care sfârşesc numai prin a mări eficacitatea atacurilor oposiţiei republicane.

Marshall nu aparţine însă nici unui partid şi se bucură de simpatii egale atât în lagărul democrat cât şi în cel republican. Politic, prin acţiunile sale din trecut, a confirmat odată mai mult opinia predominantă, după care militarii nu sunt calificaţi decât pentru arta răsboiului şi, şi aici, ţinând seamă de faimoasa butadă a lui Clemanceau că răsboiul e o chestiune prea serioasă pentru a fi rezolvată numai de generali. Planul economic care îi poartă numele, fără a fi fost conceput de el, a avut incontestabil succese tactice, dar n'a atins nici pe departe ţelurile propuse iniţial. Răspunderea directă o poartă mai ales pentru două decisiuni care au exercitat o influenţă desastruoasă asupra evoluţiei situaţiei politice internaţionale după răsboiu: încercarea de a impune cu preţul sdruncinării prestigiului regimului lui Ciang Kai Shek o politică de compromis între comunişti şi naţionalişti în China şi respingerea propunerei lui Churchill de a debarca în 1944 în Balcani.

Dar dacă omul politic a eşuat, Marshall rămâne totuşi făuritorul celei mai formidabile forţe militare din istorie. Când Roosvelt l-a numit în 1939 şeful statului major, Statele Unite erau aproape neînarmate. Câţiva ani mai târziu comanda o armată de opt milioane de oameni, dispunând de 200.000 de avioane şi 70.000 de tancuri. Aceleaşi realizări miraculoase sunt aşteptate astăzi dela el. Menţinerea principiului controlului civil al forţelor armate într'o vreme când Ruşii pot declanşa în orice moment atacul general ar stânjeni apreciabil eforturile de răsboiu american. Reactivarea lui Marshall, pe care oponentul său în principalele controverse politice din cel de al doilea răsboiu mondial, Winston Churchill, l-a numit „arhitectul victorii aliate", subliniază mai mult decât orice alt act că a venit momentul „continuării politicei cu alte mijloace".

Reînarmarea Germaniei

Problema reînarmării Germaniei, care atunci când Winston Churchill a pus-o acum câteva luni în parlamentul britanic a fost primită cu unanimă rezervă de cercurile oficiale aliate, a constituit tema principală a discuţiilor miniştrilor de externe ai puterilor vestice la conferinţa dela New York. Obiecţiunile ridicate de delegaţii francezi au amânat deocamdată luarea de hotărâri concrete, dar agravarea situaţiei internaţionale va impune până la urmă punctul de vedere al strategilor.

Oposiţia Franţei e dictată de grija de securitate la frontiera de est pe care o reînarmare a Germaniei, înainte de a se realiza reconcilierea franco-germană prin punerea în practică a planului Schuman, ar face-o din nou acută. Aceste temeri, într'o eră când politica vechiului echilibru european a fost definitiv subordonată concepţiei globale, sunt numai de interes psihologic. Insă tocmai latura psihologică a problemei n'a fost sesizată cu înţelegerea necesară în Germania, unde „condiţiile" formulate de generalul Manteuffel şi nefericita inspiraţie a generalului Guderian de a exalta într'un interviu, cu naivitate şi totală lipsă de tact, virtuţile unice ale super-răsboinicului teutonic, amintesc un limbaj care a coalisat în două războaie lumea întreagă împotriva Reich-ului.

Rezistenţa împotriva înarmării Germaniei din partea Franţei mai are şi altă explicaţie. Franţa şi celelalte state europene din vest consideră Pactul Atlantic şi acordurile legate de el ca instrumente pur defensive. Până la isbucnirea răsboiului din Coreea, punctul de vedere american coincidea cu această opinie. Intre cele două ipoteze, aceea a răsboiului rece prelungit timp de o generaţie şi cealaltă, a unei crize inevitabile între 1950—1952, inspiratorii State Departament-ului înclinau pentru ultima, în funcţie de care a şi fost condusă toată strategia americană. După agresiunea comunistă din Coreea, conducătorii Statelor Unite, continuând să vorbească de conservarea păcii, se pregătesc febril pentru ofensivă. Inarmarea Germaniei are numai în această ipoteză un sens, pentrucă prezenţa a douăzeci de divizii germane în Vest va face imposibilă menţinerea păcii înarmate, chiar dacă Ruşii n'ar interveni înainte de a fi organizate. Cele două Germanii remilitarizate nu vor întârzia să se ciocnească, pentru a înfăptui idealul suprem năzuit de ambele părţi ale Elbei: unitatea naţională. Astfel, agitaţia în jurul reînarmării Germaniei occidentale trebue interpretată în primul rând ca hotărârea nestrămutată a Americei de a precipita acţiunea de eliberare a Europei.

E X T E R N A

Dificultăţile Jugoslaviei

Intr'un apel adresat recent de către Tito reprezentanţilor americani la Belgrad, e desvăluită situaţia alimentară catastrofală din Jugoslavia, care, fără ajutor imediat de peste ocean, va fi urmată încă înainte de începutul iernii de o foamete pustiitoare.

Deşi seceta din anul acesta a contribuit în mare măsură la compromiterea recoltei, experienţele planificatoare ale regimului au agravat efectele adversităţii naturii. Ruperea formală de blocul statelor Cominformului n'a modificat cu nimic ortodoxismul marxist al lui Tito, manifestat cu precădere în politica sa economică. Planul cincinal s'a soldat cu un fiasco. După patru ani dela punerea în aplicare, industrializarea proiectată n'a fost realizată, lipsind capitalul, mâna de lucru calificată şi condiţiile speciale necesare desvoltării unei industrii grele. S'au sustras în schimb braţe de muncă agriculturii, fără a se fi compensat golul creiat, prin introducerea de maşini şi o mai bună raţionalizare a factorilor de producţie. Ba mai mult, în Banat, cea mai bogată regiune agricolă din Jugoslavia, au fost colonizaţi pe fostele ferme ale Şvabilor ciobani muntenegreni care n'au nici un fel de pricepere pentru lucrarea pământului, transplantarea lor urmărind în primul rând punerea în minoritate a elementului românesc din această regiune.

Singura realizare positivă a regimului Tito, recunoscută şi de mulţi din refugiaţii naţionalişti sârbi, părea să fie lichidarea conflictului dintre Croaţi şi Sârbi, care a dus la desintegrarea rapidă a Jugoslaviei în 1941. Persecuţiile reciproce dintre cele două popoare încetaseră şi simpla amintire a acestei probleme era considerată crimă împotriva statului. Arestarea a trei membrii din comitetul central al partidului comunist croat redeschide din nou chestiunea ireconciliabilei scisiuni interne. Cei trei demnitari epuraţi sunt acuzaţi de sabotarea planului cincinal şi „acţiuni şoviniste prin care s'a încercat tulburarea raporturilor de frăţietate dintre Croaţi şi Sârbi".

Pentru puterile vestice care se resemnaseră să accepte comunismul titoist, în speranţa că blocul jugoslav va putea bara expansiunea sovietică către Adriatica, aceste arestări sunt de rău augur, arătând că şi sub Tito, ca şi sub regele Alexandru, unitatea jugoslavă nu poate fi menţinută decât prin teroare. Acţiunea generalului Mihailovici, trădat de Aliaţi pentru salvarea acestei unităţi, şi lupta dusă de Ante Pavelici pentru independenţa Croaţiei află astfel, mai curând decât se aştepta, reparaţia istorică meritată.

Intrevedera Franco—Salazar

Numai la câteva luni după ce fusese refusată acordarea unui împrumut mult mai mic guvernului Franco, senatul american a votat cu mare majoritate un ajutor economic de 100 milioane dolari pentru Spania. A urmat imediat un protest din partea Comisco-ului, uniunea partidelor socialiste europene, care se încăpăţinează încă să-şi însuşească punctul de vedere exprimat, cu puţin timp înaintea morţii, de Leon Blum, de a colabora mai curând cu Stalin decât cu Franco. In acelaş moment, un ministru care a jucat un rol decisiv în făurirea politicei externe a partidului laburist participa în fruntea unei delegaţii de parlamentari britanici la un banchet presidat de mareşalul Tito.

Pentru a nu-şi aliena simpatiile blocului socialist, State Departament-ul continu încă să observe rezerva din trecut faţă de Spania, totuşi anumite informaţii indică apropierea zilei când înglobarea întregei peninsule iberice în sistemul de apărare atlantic nu va mai putea fi amânată. Argumentele de ordin politic opuse până acum perfectării acestei cooperări nu mai au nicio valabilitate, dupăce statele vestice au început să discute serios posibilitatea reînarmării germane. Remilitarizarea Germaniei implică însă o sumedenie de riscuri evidente şi apoi primele divizii germane n'ar putea fi puse la punct mai devreme de un an; ori Spania dispune deja de douăzeci şi trei de divizii admirabil instruite şi perfect echipate, dacă li se pune la dispoziţie şi material greu.

Nu lipsesc nici argumente care contestă oportunitatea unei colaborări militare cu Spania, a cărei importanţă strategică ar fi mult sub aprecierile curente. In era bombelor atomice şi performanţelor extraordinare ale aviaţiei, susţin partisanii acestei teze, bariera Pirineilor e un obstacol insignifiant, iar bazele aeriene şi navale spaniole ar fi suficient compensate de reţeaua celor din Africa de Nord. Se uită însă că valoarea participării Spaniei la lupta de eliberare a Europei nu rezultă numai din avantajele posiţiei geopolitice a acestei ţări. Spania oferă ceva mai mult: un marcat spirit anticomunist al poporului spaniol, voinţa de a organiza cruciada contra bolşevismului. Intors dintr'o călătorie de studii din statele europene, senatorul american, Cain, a declarat că numai Spania şi Turcia sunt cu adevărat dispuse să reziste cu armele expansiunii ruseşti.

Conversaţiile dintre generalul Franco şi Salazar la sfârşitul lunii Septembrie au avut ca obiect găsirea unei formule practice care să înlăture ultimele impedimente în calea admiterii Spaniei în Pactul Atlantic. Cu toaste desminţirile date, cercurile politice americane nu sunt străine de causele care au determinat întrevederea dintre şefii guvernelor spaniol şi portughez. Cu agravarea rapidă a situaţiei internaţionale şi posibilitatea unui războiu total, vechile perspective politice s'au alterat radical. Statele Unite au intuit această realitate în casul Spaniei, un fapt care îndreptăţeşte speranţele cele mai optimiste pentru viitor. Căci după erorile comise în timpul celui de al doilea războiu mondial, Americanii au început să înţeleagă că toate războaiele au anumite obiective şi orice victorie, condiţii.

Blocul sovietic la Praga

Conferinţa celor 8 miniştri de externe ai statelor satelite, convocaţi de Molotov la Praga, face parte din seria manifestaţiilor spectaculare montate de Kremlin în scopul de a intimida opinia publică europeană şi a procura argumente adversarilor remilitarizării Germaniei, din nefericire încă destul de numeroşi în unele state occidentale.

Este dealtfel simptomatic că această „conferinţă" a fost convocată tocmai în clipa în care Occidentalii sunt pe punctul de a lua hotărîri cu caracter definitiv în ce priveşte participarea contingentelor germane la acţiunea de apărare a Europei.

Comentariile sovietice şi comunicatul dat la Praga de reprezentanţii Blocului estic conţin nu numai cunoscutele argumente — exact aceleaşi care au fost debitate şi la Varşovia acum doi ani — ci şi un element nou: invitaţia pe care o fac ruşii celorlalte 3 puteri ocupante a Germaniei de a semna o declaraţie comună prin care să se proclame neacceptarea remilitarizării şi a reconstituirei potenţialului de război german.

De data aceasta manevra n'a mai prins, conferinţă dela Praga putând fi exploatată propagandistic doar de aşa zisele elemente „progresiste" din ţările occidentale, care au fost de mult demascate ca auxiliare ale faimoasei coloane 5-a.

Răspunsul Dlui Acheson, faptul că Adunarea Naţională Franceză a votat pentru includerea contingentelor germane în viitoarea armată a Europei şi tonul hotărît cu care a fost respinsă oferta sovietică, sunt tot atâtea dovezi că Occidentul este hotărît să facă front în faţa primejdiei comuniste.

Revista Presei

„The Tablet" *din 19 Septembrie condamnă atitudinea partidelor socialiste din Europa faţă de Spania. Mai ales opoziţia ireductibilă a delegaţilor partidului laburist englez a creiat în sânul adunării europene dela Strasbourg o psihoză antispaniolă în crasă contradicţie cu principiile de libertate pe care se sprijină programatic această organizaţie: „Poate cea mai mare slăbiciune a lumii vestice e că atâţia oameni cred să pot să se târguiască şi să stipuleze care să fie convingerile şi ideile politice ale aliaţilor lor înainte de a-i accepta. Semnatarii rezoluţiei antispaniole dela Strasbourg nu vor să spună altceva decât că sunt dispuşi să admită Spania numai atunci când şi această ţară va avea o situaţie internă măcar tot aşa de slabă ca şi cea din Italia sau Franţa."*

„Spectator" *din 15 Septembrie, comentând eforturile aliate de a integra Germania în frontul anticomunist, constată că prin remilitarizare va trebui sacrificat în parte procesul de reeducare democratică, „pentrucă problema esenţială nu mai e ca Germanii să înveţe metodele democraţiei vestice, ci cum să lupte împotriva comunismului". In această privinţă, Germanii pot servi la rândul lor de educatori Aliaţilor. „Milioanele care au făcut războiul în Rusia, sau au fost chinuiţi ani de zile în închisorile şi lagărele de concentrare sovietice, au cunoscut bolşevismul sub adevărata sa înfăţişare şi nu mai pot fi înşelaţi de o propagandă iscusit camuflată".*

„Newsweek" *din 25 Septembrie explică rezistenţa Franţei şi Angliei împotriva temerilor suscitate de eventualitatea reînvierii militarismului prusac, ci mai ales pentrucă această măsură ar fi dictată de planurile americane de a declanşa un războiu preventiv: „Indărătul argumentelor exprimate se ascunde rezistenţa Francezilor şi Englezilor de a fi cu totul şi irevocabil la cheremul Americanilor. Discursurile despre războiul preventiv ale ministrului marinei Matthews, a făcut pe Englezi mai ales să se teamă că-şi pun destinul în mâna unor oameni care îi vor împinge într'un războiu inevitabil cu Rusia."*

„Time" *din 25 Septembrie, reproducând dintr'un articol doctrinar, scris de Mao Tse în 1937, un pasagiu de o violenţă furibundă împotriva liberalismului, aminteşte că puţin timp după ce Mao a publicat acest veninos atac, „liberalii americani se întreceau să dărâme pe Ciang Kai Shek, acuzându-l că e antiliberal şi detestă poporul de jos din China".*

„Die Wochenzeitung" *săptămânalul elveţian di 7 Septembrie, consideră înlăturarea ministrului Louis Johnson dela ministerul apărării ca o încercare a administraţiei Truman de a găsi un ţap ispăşitor pentru toate erorile politicei externe americane în ultimii ani. Această politică desastruoasă ar sintetiza-o perfect următoarele rânduri dintr'un articol al cunoscutei publiciste Dorothy Thompson: „O politică care ordonă Englezilor să părăsească India şi Olandezilor să renunţe la Indonezia şi care apoi ia hotărârea să ajute pe Francezi în Indochina; care refuză să sprijine pe Ciang Kai Shek şi decide apoi deodată să-i dea ajutor în Formosa; care dezarmează mai întâi Japonia şi apoi vrea s'o apere — nu se poate numi politică! E numai o anecdotă povestită de un idiot."*

„Die Presse" *periodicul vienez din 2 Septembrie publică un lung reportaj despre România, intitulat „Centrala balcanică a Sovietelor". România e prezentată ca ţara satelită unde opera de sovietizare e cea mai avansată. Cu toate acestea, rezistenţa pasivă în România e cea mai puternică din Balcani şi zeci de mii de partisani aşteaptă de doi ani prilejul unei acţiuni decisive.*

„La Figaro" *din 22 Oct., publicând rechizitorul procurorului dela Bucureşti în ultimul proces de spionaj, subliniază următorul pasaj: „Misiunea acestor agenţi era culegerea de informaţii în vederea pregătirei unui nou războiu şi recrutarea de elemente ostile democraţiei populare, foşti legionari, fascişti, criminali de războiu şi rămăşiţele fostelor clase exploatatoare."*

Tinereţea sufletească

Una din sensaţiile cele mai surprinzătoare despre noutatea timpului nostru m'a izbit într'o circumstanţă extrem de banală. Era în toamna târzie a anului 1945, la München. Trenul ajunsese în gară la ora unu noaptea, în acea atmosferă de catastrofă şi confuzie indescriptibilă care a caracterizat Germania îndată după cel de-al doilea războiu mondial.

In mintea mea răsunau totuşi primele cuvinte ale versului lui Joachim de Bellay: „Fericiţi cei ce ca Ulysse au făcut o călătorie frumoasă"…. Nu mai văzusem oraşul şi eram dispus să smulg răului partea lui frumoasă.

Cu ochi proaspeţi de turist, m-am îndreptat prin mulţimea cenuşie către peronul de ieşire. Eram cu doi prieteni.

Mai târziu am văzut oraşe mult mai devastate dar cea dintâi impresie — pentrucă este vorba de bombardemente — contează.

Am ieşit în piaţa gărei, cu case înegrite şi încremenite în atitudini convulsive de dezastru recent. Am plecat instinctiv capul să văd sângele caselor: geamurile sparte. Asfaltul era curat, lumină electrică pe stradă. Am întors capul. In spate gata ca o cortină neagră, ciuruită şi tristă. Cinci sute de metri mai departe, lumina electrică înceta. Intrasem într'un cartier nimicit de obuze şi luminat numai de lună. Pe alocuri o potecă timidă, sinuoasă şi accidentată printre dărâmăturile a ceva care odată fusese poate o stradă strălucitoare.

O linişte de moarte, nici de genune, nici de neființă, şi tristă şi magică, a ceva care fusese proaspăt locuit şi părăsit. Mi-a venit în minte imaginea lui Papini: „In camerile în care altă dată se cânta şi se iubea azi cade în mod liber ploaia".

Acesta era însă un oraş modern, nu o cetate misterioasă şi uitată într'un deşert sideral, vreo cetate babylonică, lustruită de lună şi de milenii, cu piatră consolată şi idilică.

Cetatea aceasta avea viaţă, dar zidurile îi erau hâde, varul alb, luna ştirbă şi lividă pe profilul umbrelor. Mergeam către clădirea rezervată „persoanelor deplasate", un fel de Vaslui în mai mare . . .

In drum am schimbat câteva cuvinte de bună vecinătate cu câţiva trecători cunoscuţi. O fată ne-a indicat curtenitor direcţia, făcându-se brusc nevăzută — probabil în pivniţa unei case. Această stradă devenise salonul ei. Un salon al veşniciei, cu saboturile răsturnate ca la un sfârşit de gală, în care amfitrionul devine intim şi obosit şi rarul trecător un frate . . . .

Când casele şi bogăţiile se răstoarnă, când durerea în general se instalează confortabil în jumătatea necesară de destin pe care omul o plăteşte existenţei, Dumnezeu, care pentru unii abia atunci începe să existe, le restitue în chip miraculos ciudata descoperire: linia simplă şi simţul aproapelui.

Acesta era aşadar Münchenul, oraşul pictorilor, al pinacotecelor, al lectorului inteligent, al atmosferei intelectuale, al ţărănimei din Sud, al viguarei suple, capitala fantastului Ludovic al II-lea al Bavariei, micul Trianon al Germaniei . . .

Până şi oamenii cei mai neînsemnaţi au dreptul la o impresie . . .

Şi impresia a fost aceasta: Orice răsboiu are noutatea lui caracteristică. Noutatea caracteristică al celui de al doilea răsboiu mondial a fost distrugerea oraşelor, a zidurilor, aşa după cum noutatea primului răsboiu mondial a fost baia de sânge. Noutatea intenţionată a celei de a treia catastrofe va fi distrugerea pe dinlăuntru, — paralizarea şi îmbătrânirea sufletului. Primele două răsboaie au avut caracteristic moartea biologica, moartea exterioarelor. Cea de a treia catastrofă va avea caracteristic moartea în masă pe dinlăuntru: — moartea internă: un bilanţ la scara universală a sufletului omenesc de azi. Mirosul spiritual al descompunerei, va fi mai groaznic decât însăşi hoitul.

In consecinţă, prin cele ce vor urma, prima măsură a oricărui român pentru a-şi menţine performanţa personală şi pentru ca neamul nostru să ajungă la un liman, va trebui să fie cu ori şi ce preţ salvarea cu ştiinţă, cu metodă şi cu răbdare a tinereţei sufleteşti a tuturor. Căci ce ar folosi mâine, nişte oameni vii, supraveţuitori (sau chiar . . . biruitori) dar nici măcar obosiţi, ci morţi pe dinlăuntru?

Nişte oameni care ar avea pe dinlăuntru aspectul dezolat, dar mult mai greu reparabil, al cetăţei europene de astăzi?

Care ar fi tehnica acestei tinereţi? Multe sunt de spus şi nu am scris acest articol pentru a face mystagogie, ci pentru a comunica o impresie. Dar ce anume? Ştiu eu? Pentru cei care nu au în acelaşi timp o religie — toate nimicurile — poate lucrurile cele mai uşor tuturor de făcut, pentrucă nu depind decât de un efort al imaginaţiei, de o dăruire desinteresată a intenţiei. Un apus apoteotic de soare, un râu care se furişează sclipitor printre pietre, o excursie, un zâmbet, un surâs care ne-a rămas în suflet, o furtună, o geană de cer care ne-a impresionat, o lectură frumoasă şi interesantă, care ne restitue perspectiva, imaginea liniştitoare a timpului, o lectură de călătorii care ne dă culoarea, ne subjugă spiritual spaţiile, orice detaliu încărcat de concretul uman, o bucurie dăruită, o preocupare izvorâtă din dragoste care să facă un act de libertate faţă de mizeria cotidiană a vieţii şi care să fie conformă aptitudinelor fiecăruia, toate trebuesc fotografiate în creer şi imprimate în suflet ca un fel de rezervă alimentară pentru viitor.

Ori cât ar fi de amară şi cenuşie clipa de astăzi a emigrantului român sau oprimatului din ţară, să caute întotdeauna să se menţină în contact cu ceeace constitue partea cea mai intimă şi mai frumoasă a sufletului lui propriu. Şi cu aceasta, să caute fără naivitate, să întâmpine lumea şi evenimentele. O subjugare lucidă a faptului istoric, pornită însă din plaiurile luminate şi mereu în lumină a părţei frumoase din sufletul nostru al fiecăruia.

Nu este adevărată afirmaţia lui Dante, că nu sunt dureri mai mari decât a-ţi aminti în mizerie de timpurile fericite.

Această nostalgie se referea la fericirea izvorâtă din falsul orgoliu şi situează durerea pe un plan minor.

Durerea inteligent înţeleasă este urzitoare a veşnicei prospeţimi, a prospeţimei de fericire. Ea poate culca la pământ, dar poate în acelaş timp consola şi oferi cea mai bună, şcoală a caracterului popoarelor tari în Istorie. In orice caz, nu am cunoscut o bucurie mai durabilă, mai inteligentă şi mai adevărată decât aceea care nu a ocolit conversaţia, ci şi-a făcut loc la viaţă, prin abisurile durerii.

Bilanţul unui an

(continuare din pag. 3)

ţă a partidelor. O parte acuză pe cealaltă că lucrurile nu merg cum trebue din cauza sabotajului ei şi că Regele trebue să curme această situaţie imposibilă. Insfârşit lumea a fost ţinută mereu în speranţa că comitetul va depăşi punctul mort al existenţei sale şi va porni la treabă. Insfârşit, în vară, şi-a făcut apariţia pe continent Dl. Vişoianu. Să fi fost dânsul mesagerul marilor decisiuni?

Românii năpăstuiţi se întreabă cu ce idee, cu ce preocupare a debarcat Dl. Vişoianu în Europa? Cu ce veste mântuitoare a venit? Căci apariţia unui important membru al comitetului, după o lungă perioadă de inactivitate a acestuia (cam de când s'a înfiinţat), e şi un prilej bine venit de a lua contact cu masele şi de a le destăinui ceva din proectele lui. Ignorarea problemei nu se mai poate prelungi. Există şi în viaţa politică anumite scadenţe fatale. Cu câteva declaraţii anemice care se fac din când în când presei străine se arată doar că comitetul nu şi-a încheiat existenţa formal, dar nu se dovedeşte nicidecum că el trăeşte şi activează.

Dacă Dl. Vişoianu a fost acelaş mesager al certurilor şi dificultăţilor interne din comitet, temele pe care le-a desbătut pe continent nu mai emoţionează pe nimeni. Când Ion Mihalache moare în dosul unor zăbrele, tristeţea acestui destin ne lasă indiferenţi la svârcolirile neputinţei. Dacă din toată drama română, partidele, sau mai bine zis, cei ce le reprezintă în străinătate, n'au înţeles decât cum să se plaseze mai favorabil în fruntea competiţiunei, faptul e de un tragic nesfârşit.

Când, Domnilor, această imensă jerbă de sacrificii să fie destinată să se consume numai în discuţii sterile şi în aranjamente de cafenea? Aţi uitat că sunteţi Români? Aţi uitat ce exemple strălucite de desinteresare şi devotament ne-a lăsat trecutul? Atâta sărăcie sufletească în sufletele Dvoastră încât să nu se găsească nici unul care să dea marea alarmă a înfrăţirii româneşti? Primejdia nu este egală pentru toţi şi nu trebue să ne apărăm în comun?

Neputinţa comitetului, elocventă şi totală, nu este rezultatul unor diferende de concepţie politică — în genere, toţi oamenii cari îl alcătuesc aparţin aceleaşi mentalităţi — ci al înstrăinării care s'a produs între el şi neam. Ceeace lipseşte, nu sunt nici inteligenţele, nici capetele organizatorice, nici talentele politice, ci ceva mai de preţ decât toate acestea laolaltă: starea de spirit, avântul marilor înfăptuiri, contactul cu sufletul neamului. Comitetul nu realizează ce s'a petrecut în ţară. Nici proporţiile desastrului şi nici răspunderile ce şi le-a asumat. Şi dimpotrivă. Cu egoismele care îi macină existenţa şi pe care le împinge mereu în prima linie, în orice discuţie şi orice acţiune, blochează însăşi căile istoriei, împiedecă poporul român ca să fie cel puţin stăpân pe nenorocirea lui. Membrii lui nici nu se dau în lături, dar nici nu pun cu vrednicie mâna pe cârma evenimentelor.

Soluţia crizei? Să ne întoarcem la isvoarele vieţii adevărate, la realitatea plenară a neamului. Şi după imagine să se facă unitatea Românilor de peste hotare şi să se constituiască instrumentul lui de acţiune.

Ziarul „America" şi ştirile din Ţară

Românii Americani, în marea lor majoritate ardeleni emigraţi încă înainte de primul răsboiu mondial sau puţin după terminarea lui, păstrează o fidelitate nesdruncinată partidului naţional-ţărănesc în care au intrat oamenii partidului naţional ardelean. Fidelitatea aceasta se bucură de tot respectul nostru. Faptul însă că nu au putut avea un contact strâns cu Ţara le-a răpit posibilitatea de a mai prinde schimbările politice intervenite între cele două răsboaie şi de a compara între ei pe oamenii politici exponenţi ai diferitelor curente politice. Aceasta are ca urmare o sumă de prejudecăţi politice, precum şi o anumită naivitate, care îi expune excrocheriilor politice. Foarte des sunt crezute bazaconii de tipul celei pe care o semnalăm mai jos.

In numărul din 17 Iunie cor. al ziarului America, organul oficial al Uniunii şi Ligii Societăţilor Româno-Americane, găsim un articol cuprinzând constatările unui român american comunist, care a vizitat actuala Republică Populară.

Dl. Valer Pop din Dearborn U.S.A. n'a putut să afle nimic de soarta unui nepot al d-sale, fost şef de jandarmi la Timişoara şi arestat de poliţia Anei Pauker. A aflat însă altceva, dintr'o convorbire cu „şeful partidului": „că ei (adică comuniştii adevăraţi) sunt numai vre-o şase, iar restul sunt foşti legionari, pe care comuniştii nu-i pot controla la sate la câteva sute de kilometri". Foştii legionari „predominează partidul comunist şi ei au devenit, în mare majoritate, numiţi în posturi administrative, cu puteri nelimitate. Ei fură, taie şi spânzură. Dacă ei au ură pe cineva, vai de mama lui, indiferent că e ori nu e comunist". Iar explicaţia arestării acelui nepot, Dl Valer Pop o ştie deasemenea: „Pentrucă a fost contra Gărzii de Fier când aceştia 'terorizau ţara'".

(continuarea în pag. 16)

RADU-GYR

Din ţară ne-a venit vestea morţii poetului Radu Gyr în închisoarea dela Aiud.

De doisprezece ani, cu o întrerupere doar de câteva luni în 1940 şi răstimpul petrecut pe front cu puşcăriaşii dela Sărata, a ispăşit sub trei dictaturi, în lagărul dela Vaslui şi în temniţele Braşovului şi Aiudului, cutezanţa de a fi cântat în versuri înaripate lupta naţionalistă a generaţiei lui.

Fiu al actorului Coco Dumitrescu, fost societar al Teatrului Naţional din Craiova, sensibilitatea artistică a lui Radu Gyr s'a manifestat viguros de timpuriu. Încă de pe băncile liceului a scris poemul dramatic într'un act „Eroii" şi altul intitulat „In Munţi". Această precoce vocaţie eroică a autorului „Cununilor uscate" şi „Baladelor" îl predestina să devină bardul „sfintei tinereţi legionare".

Imediat după capitulare a fost arestat şi implicat în primul proces înscenat contra ziariştilor „criminali de răsboiu". Actul de acuzare l-a învinuit de „agitaţie legionară" şi glorificare a răsboiului anti-bolşevic. Pe front unde a luptat ca simplu soldat, deşi era ofiţer de rezervă, scrisese „Poemele de răsboiu" şi faţa desfigurată de pierderea unui ochiu la Bug dovedea că iscălise în propriul sânge inspiraţia. L-au osândit la carceră pe viaţă.

Primii doi ani a stat în penitenciarul dela Braşov, iar în 1947 a fost dus la Aiud und se găsiau majoritatea „criminalilor de răsboiu". Radu Gyr a câştigat repede prietenia şi gratitudinea tuturor. Era un om comunicativ, de un optimism irezistibil şi camarad neîntrecut. Fermecase până şi personalul închisorii. Intr'o zi primul gardian l-a anunţat tainic că-l aşteaptă în vorbitor o domnişoară. L-a întâmpinat o tânără emoţionată, incapabilă să articuleze un singur cuvânt. S'a înclinat galant şi întorcându-se către gardieni i-a rugat pe un ton glumeţ să nu-i mai facă astfel de farse. Abia atunci i-au spus că e fica lui, Luminiţa, pentru care scrisese în lagărul dela Vaslui duioasele „Cântece de leagăn". A fost profund mişcat şi zilele următoare n'a mai părăsit în timpul pauzelor celula.

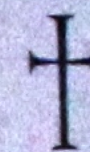
Viaţa în dosul gratiilor nu i-a secătuit inspiraţia. Scria mereu şi cele mai multe manuscrise au putut fi scoase afară şi multiplicate de un grup de studenţi clujeni. Dela o vreme, a început însă să nu mai vadă nici cu ochiul rămas, orbind complet. O infirmitate cumplită pentru înamoratul de „plaiurile oltene", pentru estetul fascinat de culori şi lumină. Din bezna nopţii de smoală evoca dramatic paradisul pierdut:

. . . cât de alb era totul odinioară:
albă duminecă, albă vacanţa, alb patul
cu îngeri şi fluturi . . .

S'a mai abătut şi altă nenorocire asupra lui: o boală nemiloasă de sânge, o hemofilie gravă, care, cu îngrijire medicală şi hrană potrivită, ar fi putut fi frânată. Dar în această casă a morţii, în care profesorul Traian Brăileanu fusese lăsat, cu stomacul perforat de ulcer, să se sfârşească ca un câine, nu există îndurare. I-s'a măcinat trupul ca lui Iov, purcînd din toate vinele otrava ucigătoare. Descompunerea fizică îi umple sufletul de revoltă şi desnădejde:

n'a mai rămas decât jivina,
din copilul alb ca lumina
Tată,
jivina din temniţa asta spurcată-
plângeţi-mă, mamă şi tată!

Şi-a dat duhul puţin timp dupăce împlinise patruzeci şi cinci de ani. L-au îngropat în cimitirul ocnaşilor din afara oraşului, lângă locul de execuţie, locul unde au căzut şi vor mai cădea atâţia până la victorie, „izbiţi în frunte". —

Eminenţa Sa

DR. VASILE AFTENIE

Episcop de Ulpiana,
Vicarul general al Arhidiecezei Blajului pentru Muntenia, Moldova şi Dobrogea

mort în închisoarea Văcăreşti în ziua de 10 Mai 1950.

Martir al Credinţei

Radu Gyr
mort în închisoarea Aiud

General de Armată
Petre Ciupercă
mort în închisoarea Aiud

Dimitrie Grozdea
fost decan al Baroului Ilfov, fost primar al Capitalei, mort în închisoarea Văcăreşti.

Mircea Vulcănescu
fost Subsecretar de Stat
fost Asistent la Facultatea de Litere şi Filosofie a Universităţii din Bucureşti, mort în închisoare

Mircea Şeptilici
actor
mort pe şantierul de munca forţată dela Nazarcea

General de Brigadă
I. Orăşeanu
fost adjutant al M. S. Regelui, mort în închisoare

General-aviator
Leu Romanescu
împuşcat de miliţie, fără judecată, la Braşov

Vidosa Nedici
Djuro Basler
Nicola Milutinovici
toţi 3 condamnaţi la moarte de Tribunalul Militar Bucureşti şi executaţi de miliţia comunistă

Cele mai multe condamnări la moarte au fost pronunţate de completul de judecată al Trib. militar Bucureşti, prezidat de Colonelul Toescu Louis.

Ofiţer de artilerie din promoţia 1927, fiu de general, Toescu era în 1942 căpitan în Regimentul 8 Artilerie Grea. După 23 August 1944 se înscrie în P. M. R., iar în 1946/47, după ce este avansat lt. colonel, devine şeful ecepiştilor din Subsecretariatul de Stat al Aerului şi Marinei. Aci şi-a câştigat merite aşa de mari, încât comuniştii îl trec în Justiţia militară, unde, potrivit instrucţiunilor „Comitetului Central", pronunţă condamnări la moarte în serie, de multe ori împotriva propriilor lui foşti camarazi.

In vila Folberth din Mediaş miliţia locală şi-a instalat cartierul general. In subsol au fost amenajate carcere şi camere de tortură. In orele când au loc „interogatoriile" circulaţia pe strada unde se află vila este întreruptă. Comandant al miliţiei din Mediaş este un oarecare Moga, ucigaşul Doctorului Mureşanu, medic binecunoscut în regiune. După comiterea acestui asasinat, Moga fusese transferat la Sighişoara. Avansat lt. colonel la 15 Iulie a. c., el a fost readus în Mediaş.

Dr. Ion Simionescu, renumit chirurg, fost şef al spitalelor de stat din Turnu-Măgurele şi din Galaţi, fost subsecretar de stat la Ministerul Sănătăţii, a fost condamnat la 5 ani temniţă grea. Din ziua în care România a fost ocupată de ruşi, Dr. Simionescu trăia ascuns în Munţii Muscelului.

La Viforîta, lângă Târgovişte, au fost arestaţi numeroşi ţărani „chiaburi", acuzaţi de sabotaj. Denunţătorul lor este Gheorghe Băleanu, mecanicul comitetului provizor din localitate.

Alte arestări de ţărani, sub acelaş pretext, au fost operate de miliţie la Risipiţi şi Vulturul (Putna), precum şi la Hurduci (Fălciu).

In tot cursul lunei August, *în diferite regiuni ale Ţării, s'au dat adevărate lupte între ţăranii în revoltă şi detaşamentele M. A. I. La Drăgoteşti (Ilfov) luptele au fost atât de crâncene, încât miliţia a avut 14 morţi şi 32 răniţi. Aproape toată populaţia masculină a acestui sat a fost arestată.*

Intâmplări asemănătoare au avut loc la Ciuperceni (Vlaşca), Jigălia (Ialomiţa), Poeni (Neamţ) Tulcea, Brăila, Chilia-Veche (Tulcea) şi Tulca (Bihor).

Inafară de Telejean (Prahova), a fost incendiată întreaga cantitate de cereale colectată din 3 comune din apropiere de Mediaş, printre care se numără şi Mojna.

Intre 2 August şi 15 Septembrie a. c., miliţia şi trupele M. A. I. au avut aproape 50 de morţi, dintre care 8 erau ofiţeri.

In ultimul proces care se judecă acum la Bucureşti sunt implicate o serie de persoane acuzate a fi avut legături cu Legaţia Franţei, pe care procurorul militar a numit-o, în şedinţa din 10 Octombrie, „centru de spionaj imperialist". Printre acuzaţi sunt şi trei francezi: Louis Fontanie, Célestine Gauchet şi Lucien Bassy, acesta din urmă secretarul „Asociaţiei Francezilor din România".

In clipa în care punem ziarul sub tipar, aflăm că trei dintre acuzaţi au fost condamnaţi la moarte.

Preotul Matei Dumitru a fost învinuit că a intrat în legătură cu legaţia franceză pentru a constitui o reţea de spionaj şi apoi a intrat în legătură cu legionarul Romulus A. Druş care s'a ocupat efectiv cu construirea ei pe teren.

Au fost condamnaţi la moarte: preotul catolic Matei Dumitru, Romulus A. Druş şi Cudalbu Ion.

„Aparatul politic" al Armatei a fost considerabil mărit. Fiecare comandant de unitate (inclusiv compania, escadronul, bateria sau escadrila) este acum flancat de următorii reprezentanţi ai acestui aparat:

1. **Un ajutor politic, care de cele mai multe ori este egal în grad comandantului tactic;**
2. **Un responsabil al organizaţiei de partid. La companie, acesta este mai totdeauna subofiţer;**
3. **Un „secretar" al organizaţiei U. T. M.-iste, care este de obicei sergent sau caporal în termen.**

Unităţile militare participă acum la „întrecerile socialiste", „chemând" alte unităţi la asemena competiţiuni şi fiind distinse cu drapelul roşu „al producţiei pentru buna lor pregătire „atât din punct de vedere militar cât şi politic."

Măsura este luată desigur pentru lipsa de încredere a partidului faţă de cadrele Armatei, pe deoparte, iar pe dealtă parte pentru motivul că îndoctrinarea bolşevică a masselor ţărăneşti n'a dat niciun rezultat. „Aparatul politic" trebuie să realizeze în armată ce n'au putut realiza responsabilii de partid la sate.

Pentru desăvârşirea bolşevizării Armatei, cocardele dela capelele ostaşilor au fost înlocuite cu o stea roşie, în cinci colţuri, astfel că şi ultima deosebire între militarii români şi cei sovietici a dispărut cu totul.

Recenta remaniere *a promovat în rangul de ministru-adjunct la Externe pe „tovarăşa" Toma Ana. Pe adevăratul ei nume Ancuţa Marcovici, sora redactorului dela „Scânteia" Sorin Toma, Ana Toma trece drept „mâna dreaptă" a Anei Pauker pentru care a executat diferite misiuni în Europa în anii 1948 şi 1949. Dela instaurarea regimului, ea făcea parte din cadrele Ministerului Afacerilor Străine, fiind conducătoarea sindicatului funcţionarilor acestui minister.*

Consilier la Ministerul de Justiţie şi autor al legilor „de raionare" şi „pentru alegerea deputaţilor în Sfaturile populare" este un oarecare Edwin Glaser, profesor-„şef" la catedra de drept internaţional a „Facultăţii de ştiinţe juridice" din Bucureşti.

Comandant al închisorii *Ministerului de Interne din Calea Griviţei este maiorul de securitate Mişu Solomon, fost mic funcţionar la ziarele „Adevărul" şi „Dimineaţa", fost agent de publicitate.*

„Maiorul" Mişu Solomon este folosit, în deosebi, la interogarea persoanelor din „lumea bună."

Fără a întrebuinţa tortura, ci datorită numai rafinamentului său, Solomon a reuşit să stoarcă declaraţii care au compromis o serie întreagă de persoane, implicate în procese de spionaj şi de subminare a regimului.

Carnetele de identitate, emise de Biroul Populaţiei, au fost înlocuite pentru următoarele motive:

1. Identificarea basarabenilor şi bucovinenilor care, nici până astăzi, nu s'au prezentat la comisiile sovietice de repatriere.
2. Urmărirea şi prinderea a miilor de dezertori din Armata rusă care s'au camuflat în români, bucurându-se, pe alocuri, de protecţia autorităţilor locale.

Institutul de Studii Antireligioase a luat fiinţă pe lângă Preşedinţia Consiliului de miniştri. Ca prim dar din partea Sovietelor, institutul acesta a primit 70.000 volume de literatură antireligioasă.

Emigrarea evreilor. — *In ultimul timp autorităţile comuniste din România se străduiesc să oprească emigrarea evreilor în Israel. Intre altele, comuniştii au răspândit de curând o broşură, tipărită în editura P.M.R. şi purtând titlul: „Sionismul, agentura imperialismului în rândurile populaţiei evreeşti". Autorul este un oarecare Berca Iosif.*

Persoane recent sosite din Ţară explică astfel această acţiune antisionistă a guvernului reperist: „Comuniştii din România caută să frâneze emigrarea evreilor în Israel deoarece sunt convinşi că războiul va începe după ce se va desăvârşi această emigrare din ţările ocupate de ruşi. In convingerea lor, evreii întârzie izbucnirea războiului, până ce vor reuşi să pună la adăpost pe toţi conaţionalii lor."

Ofensiva cărţii. — Editurile comuniste din Ţară tipăresc, între 7 Oct. şi 7 Noembrie 1950, lucrările următorilor autori: V. I. Lenin, I. V. Stalin, V. Crujcov, E. Cazachievici, S. Babaevschi, G. Nicolaeva, Ilia Eherenburg, A. S. Macarenko, K. A. Timiriazev, V. V. Kovajenko, M. Tarasov, I. N. Jmachov, A. I. Blatin, A. N. Selepin, A. E. Harlamov, L. S. Homencov şi Manasse Radnev.

Este drept că lista cuprinde şi doi români, sau cel puţin doi cu nume româneşti: V. Uibaru, şi V. Mihail. Primul scrie despre „Folosirea experienţei sovietice", iar cel de-al doilea despre „Ateismul sovietic".

Invăţământul public în R.P.R. — Iată ce scrie în această privinţă corespondentul din Turda al ziarului „România Liberă", oficiosul guvernului din Bucureşti:

La şcoala tecnică chimie de bază din localitate unele materii se predau superficial sau pur şi simplu orele nu se ţin deloc. Deoarece profesorii de specialitate, în majoritatea lor sunt ingineri şi tehnicienii Uzinelor Chimice Turda, aceştia nu se pot prezenta cu regularitate pentru a ţine orele cu care sunt programaţi, [illegible] întreprinderii. Ei sunt înlocuiţi la întâmplare cu profesori de altă specialitate, astfel că obiectele nu sunt predate serios.

Deasemenea, în dormitoarele internatului, elevii dorm câte doi în pat din lipsă de paturi, nu au o sală de meditaţie în care să-şi poată pregăti lecţiile şi niciun laborator pentru experienţe."

Ministerul de Interne a interzis, *sub ameninţare de grave sancţiuni, deţinerea sau folosirea maşinilor de scris şi multiplicatoarelor. Această măsură se pare că a fost determinată de mulţimea manifestelor cu caracter anticomunist care au fost răspândite în ultimul timp în diferite localităţi din România, în special la Braşov. Printre cei arestaţi la Braşov, în legătură cu răspândirea acestor manifeste, se află şi foarte mulţi muncitori dela „Sovromtractor".*

„Partizanii păcii" n'au reuşit să obţină procentul de semnături, pe care l'ar fi dorit, pentru „Apelul dela Stockholm". Numărul celor care au refuzat să semneze este foarte mare în judeţele Vlaşca, Teleorman şi Satu-Mare. Deasemenea în comuna Castranova, din apropiere de Caracal, aproape 50% din locuitori au refuzat să semneze apelul, cu toatecă cea mai înfocată comunistă din tot judeţul, Ioana Roşioru, este din această comună.

Printre alte măsuri luate împotriva acelora care au refuzat să semneze apelul, guvernul a dat dispoziţii ca niciunul dintre ei să nu fie înscris în listele electorale.

Ţărani „români" în Rusia. *La sfârşitul lunei Septembrie un grup de 200 ţărani au plecat în Uniunea Sovietică „pentru a vizita colhozurile sovietice şi S. M. T.-urile şi pentru a învăţa din bogata experienţă a celei mai înaintate agriculturi".*

Conducătorul acestui grup era ţăranul „român" Vasily Danilov . . .

Limba rusă obligatorie pentru colectivişti. Organizaţia regională „ARLUS" Iaşi va înfiinţa 44 cursuri de limba rusă în regiune „întrucât membrii colectivelor agricole, învăţând limba oamenilor sovieteci, vor putea studia şi mai temeinic metodele lor înaintate de muncă". Cursurile vor începe la 1 Noembrie.

Aprovizionările de iarnă. — Centrocom Textil Bucureşti a trimes Centrului de desfacere I. C. S. din Vaslui îmbrăcăminte de sezon . . . numai şi numai haine de doc.

Din Câmpulungul-Moldovenesc *ni se scrie că oraşul, deşi a devenit capitală de regiune, prezintă un aspect jalnic. Inafară de câteva „cooperative de stat", toate prăvăliile sunt închise, iar străzile sunt aproape pustii. Intreaga regiune se afla sub teroarea a trei vagabonzi: Theodor Buschir, Nicolaie Chietraru şi Constantin Raicu, acesta din urmă fiind omul de încredere al lui Emil Bodnăraş. In acest timp, fostul preşedinte al tribunalului, Octavian Aurite şi fostul procuror Mătăsaru cerşesc la colţ de stradă mila rarilor trecători. Fostul deputat Ardeleanu este salahor în propria lui fabrică.*

La Pojorîta s'au auzit însă împuşcături, dinspre Rarău. Au fost văzuţi şi miliţieni răniţi . . .

Femeile din Gura-Râu, un mic sat din apropierea Sibiului au pus pe fugă, după ce i-au lovit cu pietre, pe colectorii de lână. După câteva zile, un detaşament al trupelor M. A. I. (aşa se cheamă acum „securitatea") a arestat 10 femei din această comună.

La Chirnogi, *lângă Olteniţa, este cel mai mare sovhoz din România, adică gospodarie agricolă de stat, în care „membrii" sunt simpli salariaţi. Peste 2.000 de muncitori, în majoritate ţărani deposedaţi aduşi din toate unghiurile ţării, au fost transformaţi în robi. Condiţiunile de viaţă la Chirnogi sunt identice cu acelea ale ocnaşilor dela salinele din Târgul-Ocna.*

Actorul Radu Beligan, devenit activist comunist, se bucură de trista faimă de denunţător al camarazilor din teatru. Aceaşi reputaţie o are şi actorul Jules Cazaban.

A fost avansat la gradul de maior de miliţie şi Andreas Löprich, fost cizmar în Oraşul de jos din Sibiu.

Din comitetul „naţional" *pentru organizarea „Lunii Prieteniei Româno-Sovietice" face parte şi Eugen Nicolaev, preşedintele comitetului democrat ruso-ucrainian, adică şeful minorităţii ruse, în cazul când ruso-ucrainienii pot fi consideraţi „minoritate" în R. P. R. . . .*

Puţini ştiu însă că acest Nicolaev, stabilit în Bucureşti după 1918, a trecut tot timpul drept „rus alb", bucurându-se de protecţia unor foşti miniştri care-l plasaseră la „Banca Românească". Datorită aceloraşi protectori, Nicolaev a fost mobilizat pe loc, la Cenzură . . . La sosirea trupelor sovietice în România, fostul „rus alb" a devenit, pe faţă, ce fusese tot timpul în taină: om de încredere al bolşevicilor.

Titlul de „conducător" se menţine. — Când Walter Ulbrich, vicepreşedintele guvernului bolşevic din Germania de Est, a părăsit România după ce semnase o serie de „acorduri" cu R. P. R.-ul, s'au ţinut, ca de obicei, o serie de discursuri.

Ulbrich şi-a încheiat astfel cuvântarea sa: „Trăiască conducătorul poporului român, Gh. Gheorghiu-Dej!"

N'ar fi fost nimic dacă numai Groza ar fi fost de faţă, dar era prezent şi Iosif Chişinevschi care aspiră şi el la asemenea titlu . . .

La „Uzinele de produse sodice" din Ocnele Mureşului, partidul a înfiinţat o bibliotecă care dispune de 5399 cărţi şi broşuri.

Cât de interesaţi sunt cei peste 2000 de muncitori ai acestor uzine să citească „operile" lui Stalin, discursurile lui Chişinewski, poeziile lui Deşliu şi „istoria" lui Roller o dovedeşte darea de seamă, publicată în „Scânteia" din 1 Oct. 1950: dela 1 Aprilie şi până la sfârşitul lui Septembrie, adică timp de 6 luni, biblioteca a fost cercetată de . . . 132 cititori. Cu alte cuvinte: nici măcar un cititor pe zi.

Ceva mai mult, niciunul din cei care urmau să organizeze din 2 în 2 săptămâni seri literare — ne spune tot „Scânteia" — nu s'au prezentat, astfel că în tot acest timp articolele publicate în presa de partid n'au fost nici citite şi cu atât mai puţin comentate.

Apelul lansat de „partizanii păcii" l'au semnat bine'nţeles toţi, şi la Ocnele Mureşului, din oficiu.

In „raionul" Vaslui, unde au avut loc mai multe manifestaţii ţărăneşti împotriva colectivizărilor în primele luni ale acestui an, comuniştii au mobilizat întregul lor aparat regional „de agitaţie" pentru a determina un număr, cât de mic, ţărani să accepte să intre în colective agricole.

Folosind cunoscutele metode de şicanare şi ameninţări de tot felul, partidul a reuşit, cu chiu cu vai, să înfiinţeze 5 colhozuri în acest „raion": Rădeni, Chiroieşti, Bălteni, Roşeşti şi Albeşti.

Care este valoarea acestor colhozuri, o dovedeşte situaţia celui din Chiroieşti — fruntaş între cele cinci — botezat pompuos „30 Decembrie", aniversarea proclamării republicei populare. Cei 41 „colhoznici" dela Chiroieşti au „programat" pentru 1951 semănarea unei suprafeţe de . . . 38 ha. cu grâu, restul de 28 ha. urmând a fi semănat cu „diverse" . . .

Domnul Groza, *în dorinţa de a bolşeviza cât mai repede fostul dumisale fief politic — unde dealtfel alegătorii au refuzat cu îndărătnicie să-l trimeată în parlament — a trimis cinematografului din Pui, comună din raionul Haţeg, filmul sovietic „Tânăra Gardă".*

După cum relatează însă corespondentul local al ziarului „Scânteia" rularea acestui film la Pui n'a fost posibilă. „Cum s'a stins lumina, în loc sa înceapă să ruleze filmul aparatul a început să scârţie ca o maşină stricată."

Deşi acelaş corespondent ne asigură că aparatul era „nou-nouţ" nimeni n'a mai fost în stare să-l pună în funcţiune. Incidentul acesta i-a lipsit pe locuitorii din Pui de plăcerea de a viziona filmul trimes de domnul Groza.

La S. M. T. Lugani, „raionul" Roman, lucrurile nu merg tocmai bine, tractoriştii „arând, în particular, pentru chiaburi". Constatându-se lipsa de „vigilenţă" din partea autorităţilor raionale, şeful secţiei agrar-economice dela Roman, Gheorghe Pricop, deabia instalat în funcţiune, a fost invitat să-şi facă „autocritica".

In privinţa acestor autocritici, se spune acum în ţară că trei trepte marchează cariera politică a „responsabililor de partid" în R. P. R.: autobiografia, autocritica şi . . . autopsia.

Personalul redacţional al ziarului „Inainte", *organ al partidului comunist la Craiova, a fost epurat aproape în întregime, întrucât, după părerea celor din Bucureşti, „părăsise linia".*

Succese oratorice. Ziarele din Bucureşti au publicat, la loc de cinste, discursul ţinut de Budieny (se pronunţă: Budionnâi) cu ocazia recentei sale vizite în Bulgaria. „România Liberă" afirmă că succesul discursului rostit de reprezentantul lui Stalin a fost atât de mare, încât asistenţa a trăit câteva minute „de delir".

Iată acest minunat discurs şi explicaţiile de rigoare ale corespondentului din Sofia al presei reperiste:

„Vă aduc salutul meu în numele popoarelor din Uniunea Sovietică (aplauze), în numele şi potrivit hotărârei Comitetului Central al Partidului Comunist-bolşevic al Uniunei Sovietice (aplauze furtunoase), a Guvernului Sovietic şi a Conducătorului său, marele Stalin (asistenţa se ridică în picioare, aplauze furtunoase, ovaţii îndelungate, publicul, în delir, scandează numele iubit al tovarăşului Stalin). . .

Raionarea României

Adunarea „naţională" a Republicei populare române a votat în şedinţa de Miercuri 6 Septembrie 1950 — bine'nţeles cu „unanimitate" — o nouă lege de împărţire administrativă a României.

Legea aceasta, care poartă numele de „raionare" administrativ-economică a teritoriului, desfiinţează pur şi simplu toate provinciile şi judeţele istorice ale ţării; suprimă numeroase comune şi împarte actualul teritoriu al României în 28 regiuni, 177 raioane, 148 oraşe şi 4.052 comune.

In expunerea de motive, ministrul de interne Teoharie Georgescu, explică pentruce anume „Comitetul Central al Partidului Comunist" s'a hotărît să schimbe radical structura administrativă a României:

1. **pentru grăbirea ritmului de construire a socialismului în Republica populară română;**
2. **pentru îndeplinirea politicii economice a regimului de democraţie populară;**
3. **pentru desvoltarea planificată a industriei socialiste şi transformarea socialistă a agriculturei;**

Infine:

4. **„raionarea exprimă conţinutul de clasă al statului de democraţie populară şi al organelor puterii locale de stat. Ea ajută la îndeplinirea rolului politic conducător al clasei muncitoare şi apropie aparatul de stat de poporul muncitor pentru a realiza cât mai fidel năzuinţele şi ţelurile clasei muncitoare."**

După trei de ani dela instaurare, democraţia populară, călcând în picioare propria ei constituţie, proclamă conţinutul de clasă al statului, procedând la lichidarea a tot ce n'ar mai fi conform cu acest principiu.

Grăbind „ritmul de construire a socialismului" şi „ajutând la îndeplinirea rolului politic conducător al clasei muncitoare", legea aceasta de raionare este îndreptată, aproape exclusiv, împotriva principalului element de rezistenţă în procesul de comunizare a României: împotriva ţărănimei române.

In ciuda unor nesfârşite persecuţii, înfrângând rânduirile regimului şi sfidând de multe ori moartea, această ţărănime refuză cu îndărătnicie să intre în faimoasele „gospodării agricole colective", apărându-şi, cu supremă energie, pământul.

Din cele aproape 14.000.000 de ţărani, la 1 Octombrie 1950 abia 195.000 făceau parte din colectivele agricole . . . „Ţăranii sunt însăşi naţiunea" spunea Mihail Kogălniceanu . . .

Faptul că oraşele Bucureşti, Braşov, Cluj, Iaşi, Constanţa, Galaţi, Timişoara şi Ploeşti sunt proclamate prin noua lege „oraşe de subordonare republicană" este mai puţin important decât încercarea de a sugruma definitiv ţărănimea română, care voieşte să-şi păstreze pământul „făr' de împărţeală" şi sângele „făr' de amestec".

Regimul este hotărît să lupte cu toate mijloacele împotriva acestor mândri şi bravi ţărani: „Cu ghiarele şi cu dinţii", aşa cum preconizează, într'o recentă lucrare, scriitorul reperist Kovacs György, pe adevăratul său nume Goldberger, din Sfântul Gheorghe . . .

Ştergerea amintirei originei noastre şi a trecutului nostru istoric, căci acesta este tâlcul desfiinţării judeţelor, nu urmăreşte decât acelaş scop. Judeţele n'au fost creiate de regimurile „burghezo-moşiereşti", cum pretinde un alt „român", Teoharie Georgescu, născut la Hust în Ucraina-Subcarpatică.

Judeţ este o formă a vechiului cuvânt românesc judec, dela latinescul judex.

Judeţul însemna căpetenie, judecător . . . Aceasta cu mult înainte de întemeerea Ţării-Româneşti. Numele teritorial de judeţ vine dela aceşti „judeţi", a căror jurisdicţie şi autoritate se chema „judecie".

Ţara-Românească, numită de străini Valahia, a fost împărţită dintru'nceput în judeţe. Impărţirea teritorială a judeţelor, aşa cum am cunoscut-o noi, era aproape identică cu cea din secolul al 15-lea, când în fruntea acestor judeţe era câte un pârcălab, căpitan, vornic sau ban, cu atribuţii administrative, militare şi judecătoreşti.

Astfel Mehedinţul, care a fost scaunul primilor bani români, a avut „căpitănia de margine" mai întâi la Strehaia ş'apoi la Cerneţi.

Deşi în Moldova judeţele s'au numit, dela un timp, „ţinuturi", exercitarea autorităţii pârcălabului tot „judecie" se chema. Ţinutul Hârlăului, care cuprindea şi teritorii peste Prut, până dincolo de Medveja întemeiată de Alexandru cel Bun, a fost suprimat de fanarioţi odată cu ţinutul Cârligătura, a cărui capitală era la Târgul-Frumos.

In Muntenia deasemenea, tot fanarioţii sunt acei care au suprimat câteva judeţe (Jaleş, Motru, Secueni) . . .

Şi cum numele de căpitan amintea gloriosul nostru trecut militar, iar acel de pârcălab constituia o indicaţie a influenţei occidentale în primele noastre aşezări, pârcălabul nefiind altceva decât Burggraf-ul german sau burgrave-ul francez, fanarioţii i-au spus capului de judeţ ispravnic. La 1864, sub Cuza, ispravnicul a devenit prefect.

Când unităţile de dorobanţi au fost grupate în regimente, aceste regimente au primit numele judeţelor: 1 Dolj, 2 Vâlcea, 3 Olt, 4 Argeş, 5 Vlaşca . . .

Noua lege sterge denumirile de Mehedinţi, Romanaţi, Vlaşca, Covurlui, Fălciu, Baia, Alba, Caraş . . . Maramureşul, judeţul descălecătorilor, nu-şi lasă numele lui niciunui raion. Au dispărut deasemenea toate împărţirile administrative care erau legate de localităţi evocatoare ale trecutului: Rahova, Călugăreni, Răsboeni, Blaj . . .

Raioane şi alte unităţi administrative poartă acum nume ce se potrivesc timpului: Codăeşti, Vasile Roaită, 23 August, Cotu Pisicii . . .

Privită sub acest aspect, raionarea României este mai cumplită decât toate năvălirile şi împilările.

Insemnările unui supravieţuitor din imperiul morţii

Din un lagăr de refugiaţi din Triest, ţăranul bucovinean Nimigean Dumitru ne trimite o sguduitoare descriere a suferinţelor îndurate de el şi familia lui în timpul celor şapte ani de surghiun în Siberia.

„Nu vă pot povesti multe, pentrucă eu sunt ţăran şi nu am nici o pregătire, decât două clase de şcoală agricolă", ne scrie Nimigean. Dar dorinţa sa e ca prin istorisirea peripeţiilor personale să atragă atenţia compatrioţilor aflaţi în exil asupra calvarului sutelor de mii de Români din Bucovina, Basarabia şi Transnistria, deportaţi dincolo de Urali în 1941 şi după capitularea din 1944.

Deportarea

Invazia bolşevică dela 28 Iunie 1940 l-a surprins în Tereblecea, o comună din partea anexată de Soviete a judeţului Rădăuţi. Năvălitorii au fost întâmpinaţi de rusoaica Nadia Gabor, cu arma în mână, strigându-le: „De douăzeci de ani vă aştept fraţilor cu puşca asta!" Drept răsplată Ruşii i-au făcut bărbatul primar. In fiecare sat s'au găsit venetici, sau elemente decăzute, care s'au pus în slujba autorităţilor de ocupaţie, denunţând şi terorizând populaţia. Denunţat că ajută pe cei urmăriţi să treacă graniţa în România, Nimigean a fost arestat de N.K.V.D. şi cercetat, însă, lipsind probele, i-au dat drumul şi l-au pus sub supraveghere.

Aproape un an de zile nu s'au făcut decât arestări individuale. Nesiguranţa generală, munca forţată şi fără nici o plată la lucrările de fortificaţii, precum şi persecuţiile de tot felul au făcut pe mulţi să-şi lase familiile şi să încerce să treacă în România, atacând grănicerii Ruşi cu armele găsite pe câmp. Prima deportare în masă s'a produs la 15 Aprilie 1941. In noaptea acelei zile au fost ridicate dela căminurile lor şi încărcate în trenuri de marfă familiile celor fugiţi după anexiune în România. Exact o lună mai târziu au avut aceeaşi soartă familiile celor care evadaseră din închisorile ruseşti. Apoi iarăşi, tot în ziua de 13 a lunii Iunie, în ajunul isbucnirii răsboiului, forţe puternice de miliţie au împresurat de cu seară satul şi au scos din case pe toţi cei socotiţi periculoşi pentru stăpânirea bolşevică — ţărani mai înstăriţi, mici comercianţi, intelectuali, foşti primari şi fruntaşii partidelor politice naţionaliste. —

Plânsetele şi jalea au cuprins întreaga vale a Siretului în momentul când s'a pus în mişcare trenul cu cele 67 de vagoane, gemând sub povara victimelor înghesuite câte 60 de persoane laolaltă. Plângeau cu toţii, plângeau copii şi femeile, şi plângeau bărbaţii după satul unde văzuseră lumina zilei şi de care erau despărţiţi fără speranţă de a-l mai vedea vreodată. Avutul lăsat în urmă, moştenirea dela părinţi şi rodul trudei proprii, ştiau că va fi confiscat de a doua zi şi trecut în patrimoniul colhozurilor. Moartea civilă era deja fapt consumat.

Pe drum s'au încrucişat cu convoaiele deportaţilor din Cernăuţi, Chişinău şi Cetatea Albă. Intre cele patru trenuri părea că s'a angajat o întrecere macabră pentru a ajunge cât mai repede la înfricoşătoarea destinaţie.

Sufocaţi în vagoanele plumbuite, nemâncaţi zile întregi şi chinuiţi de sete, şi-au dat mulţi sufletul în timpul călătoriei. Supravieţuitorii au fost debarcaţi în sfârşit la 24 Iunie într'o staţie din oblastul Aktiubinsk — Kazakstan. Au fost luaţi imediat în primire de miliţie şi repartizaţi pentru muncă la colhozurile şi sovhozurile din regiune.

In Siberia

Familia lui Nimigean a fost repartizată la colhozul V o r o ş i l o v. Cum i-a văzut, preşedintele colectivului a început să-i muştruluiască: „De acum înainte aici va trebui să munciţi ca să trăiţi, şi să vă piară gândul întoarcerii în Bucovina!" Apoi li s'a fixat drept locuinţă un bordeiu locuit încă de alte două familii şi mobilat numai cu un priciu de scânduri. —

A doua zi s'a făcut împărţirea în brigăzi. Brigada lui Nimigean a fost dusă să muncească câmpul la 15 km. depărtare, având voie să se întoarcă în sat numai odată la trei săptămâni. Nevasta şi fetiţa au rămas la colhoz.

Condiţiile de muncă erau grele şi normele de muncă peste puteri. Mâncarea primită era cu totul neîndestulătoare, încât se vedeau siliţi să-şi schimbe pentru alimente ultimele lucruri la populaţia localnică cirhiză, primitivă şi fără milă faţă de deportaţi.

La ravagiile pricinuite de munca istovitoare şi foamea permanentă se mai adăogau şi rigorile unei clime excesive, cu arşiţe dogoritoare în timpul verii şi geruri de minus 47 grade, iarna. Oamenii au început să se îmbolnăvească pe capete, dar ambulanţa nu dădea scutiri decât celor rămaşi orbi sau ologi în urma accidentelor de muncă. Morţii erau aruncaţi goi în gropi puţin adânci, din cauza solului pietros care se săpa cu greu. Parcă şi pământul se înverşuna împotriva lor! Nici o cruce nu le priveghea la cap, nici o floare nu le împodobea mormântul.

Bărbaţi şi femei munceau deavalma, lăsându-şi copii în grija creşelor. Dealtfel, brigadierii bolşevici dispuneau de oameni ca de sclavi şi se repetau des cazurile când soţii erau despărţiţi de copii şi împrumutaţi fiecare la colhozuri diferite. Aşa a fost rupt de familie şi Nimigean în 1942, fiind trimis în gara Novorosisk să încarce vagoane. După şase luni a plecat ca paznic însoţitor al transporturilor de grâu la Guriev, un port la Marea Caspică, situat la 3000 km. de Aktiubinsk. Abia în toamnă a reuşit să fugă până la V o r o ş i l o v. Bordeiul era gol. Fetiţa a găsit-o la creşe, într'un hal nemaipomenit de mizerie, iar soţia fusese mobilizată cu două luni înainte la alt colhoz.

In vara anului 1943, recolta fiind atât de slabă că nici măcar cota pentru stat nu putea fi acoperită, a fost mutat împreună cu familia la batalioanele de construcţii din oblastul Celiabinsk. Se muncea câte 12 ore pe zi la descărcarea vagoanelor cu pământ şi uneori şi noaptea la deszăpezirea liniei. Vlăguiţi până la măduvă de truda asta de iad, primind ca raţie alimentară 200 gr. pâine şi o supă de apă goală, unii şi-au căutat mântuirea sub roţile trenului. Numai la bursa neagră se mai putea cumpăra câte ceva, dar pe ce preţuri! Un kilogram de pâine costa 150 ruble, adică exact simbria de pe o lună. In aşa numitul „b a z a r" se petreceau scene sfâşietoare, omul dându-şi tot ce avea pe el pentru o găleată de cartofi, ca să nu-i moară copii de foame. Resturile din gunoaiele cantinelor erau scormonite şi fierte din nou. Când luau leafa, cumpărau turte de seminţe de bumbac. Digerându-se însă greu ca lutul, fetiţa lui Nimigean s'a îmbolnăvit şi puţin a lipsit să nu-şi piardă singura mângâiere. —

In primăvara următoare au fost duşi pe linia Amolinsk la săparea canalelor pentru regularea unui râu. Aici alimentaţia era şi mai mizerabilă. Mâncau pe şantier şi bietul copil trebuia să vină până acolo 4 km. pe jos. Când prindeau câte un şoarece de câmp, era o adevărată sărbătoare. Puţinul ceai şi săpun pe care-l primiau, îl strângeau lună cu lună, până se făcea o cantitate mai mărişoară, ca să plece 22 de de kilometri la un colhoz şi să încerce să le schimbe pe grâu la funcţionarii comunişti. Pentru 300 gr. ceai şi o pereche de pâslari siberieni se obţineau 22 kg. grâu. Drumurile acestea erau extrem de anevoioase iarna. Intr'o zi nevasta, ducându-se să schimbe ceva la colhoz, a fost prinsă de viscol şi a rătăcit în pustiu toată noaptea. Când a ajuns acasă avea picioarele degerate şi a fost internată în spital. Drept pedeapsă că ea nu mai poate munci, a fost trimis disciplinar să taie lemne în pădurile din oblastul Kurgansk, la sud de Tobolsk. După şase luni s'a întors şi- şi-a găsit familia iarăşi răvăşită. Abia s'au regăsit şi a trebuit să plece la o fabrică de cărămidă din oblastul Cicalovsk, de unde a fugit înapoi două luni mai târziu.

In Ianuarie 1945 pe când lucra lângă Cartala la dublarea unei căi ferate a suferit un accident la un picior şi medicii l-au clasat pentru un serviciu mai uşor. A trecut ca paznic la construcţiile noi. După trei luni de rugăminţi zadarnice, i-s'a permis să-şi aducă şi familia.

Strânşi din nou la un loc, trebuia rezolvată problema locuinţei, neputând continua să doarmă cu alte familii, claie peste grămadă, într'un bordeiu. A făcut cerere să i se aprobe să-şi construiască un bordeiu. Crezând că s'a hotărât să

Mânăstirea Voroneţ. Inchinată Sfântului Gheorghe, Patronul Moldovei şi ridicată de Ştefan cel Mare la 1488 — potrivit legendei — la sfatul lui Daniil Sihastru, această biserică prezintă caracteristicile esenţiale ale arhitecturei moldoveneşti.

In interiorul ei se află portretul lui Ştefan cel Mare.

se împământenească pe veci în Siberia, autorităţile s'au arătat mărinimoase de astădată şi i-au pus la dispoziţie o bârnă de 6 metri şi un ster de scânduri. Restul materialului l-a adunat din rămăşiţele de pe teren. A-ţi construi o colibă în Rusia e un fapt extraordinar şi din cei 3000 de scalvi din colonie, numai Nimigean a săvârşit această minune.

Inapoi la Tereblecea

Odată terminată coliba, a început să poarte corespondenţă cu rudeniile rămase în Bucovina. Din scrisori a aflat că alţi cunoscuţi deportaţi în 1941 au reuşit să fugă din Siberia şi să se întoarcă acasă. Speranţa i-a încolţit din nou în suflet şi studia de zor posibilitatea evadării, mai ales că între timp se suspendase şi controlul extrem de riguros în trenurile sovietice.

La 28 Ianuarie 1945 socoti că a venit momentul prielnic pentru punerea planului în aplicare. Cu cele 12.500 ruble obţinute din vânzarea colibei a cumpărat bilete de tren direct Cernăuţi, mituind casierul, şi cu voia lui Dumnezeu au pornit tustrei la drum.

Din convorbirile cu călătorii a aflat că nu se ridicaseră restricţiile de circulaţie în toată Rusia, existând încă oblasturi interzise. Deaceea a fost nevoit să evite oblastul Sverdlovsk şi să facă un ocol peste Moscova şi Lemberg. Cu aceste precauţiuni a ajuns la 28 Februarie cu bine înapoi la Tereblecea.

Din mândreţea de sat pe care-l lăsase în urmă nu mai rămăsese decât amintirea. Mai mult de jumătate din gospodării erau la pământ. Intreaga regiune era bântuită de o foamete grozavă şi în multe comune nu mai existau nici pisici şi nici câini, lumea mâncând fără alegere orice dobitoace. Cea mai mare parte din populaţie fusese mobilizată la muncă în pădurile judeţului Storojineţ, de unde tot lemnul se căra în Rusia.

S'a prezentat la miliţie şi a declarat că a venit cu autorizaţie în regulă, dar i-a fost furată în tren. L-au crezut, punându-i-se în vedere că în termen de o lună să ceară să i se trimită copia documentului de eliberare. Incercările familiei Nimigean nu se terminaseră.

Fuga în Jugoslavia

Răgazul de o lună l-a folosit pentru organizarea fugii în România. La 9 Aprilie 1947 a trecut frontiera împreună cu familia unui văr al lui, Leon Nimigean. Acesta din urmă a rămas la Rogojeşti în judeţul Rădăuţi, în timp ce el s'a dus să-şi caute de lucru la Braşov. In lipsă, Leon Nimigean a fost arestat de jandarmii români şi predat N.K.V.D.-ului. A aflat dela alţii, sosiţi mai târziu, că l-au schingiuit groaznic şi l-au purtat din sat în sat, silindu-l să spună că în România e rău. Apoi l-au condamnat la zece ani închisoare.

Fără acte nu şi-a putut găsi nicăiri de lucru şi a plecat în Banat unde a stat ascuns la colonişti aduşi din Bucovina şi Basarabia. Dar şi aici nesiguranţa era mare şi autorităţile comuniste făceau presiuni asupra refugiaţilor să se reîntoarcă în teritoriile anexate de Ruşi. S'a hotărât să fugă mai departe. In noaptea de 13 Septembrie 1948 a trecut frontiera în Jugoslavia.

Se cunoaste viaţa Românilor refugiaţi în Jugoslavia şi cât de perfide au fost promisiunile propagandiştilor lui Tito. Terorizat de frica de a fi trimis înapoi în România, ca atâţia alţii, lucra din greu, ori unde era trimis. După 14 luni de muncă istovitoare l-au părăsit puterile. A cerut Sârbilor să-l ducă în lagăr şi să facă ce vor cu el. Norocul nu l-a părăsit de tot nici acum. La 19 Ianuarie, anul acesta, familia Nimigean a fost trecută ilegal, într'un lot de Români şi Unguri, în zona anglo-americană a oraşului liber Triest.

Dumitru Nimigean se află acum într'un lagăr de refugiaţi. Viaţa în aceste lagăre n'are nimic de invidiat. Dar e numai o etapă şi fiecare nădăjdueşte să-şi găsească până la urmă un rost în lumea liberă, „să aibă parte până la reîntoarcerea în ţară", cum ne scrie Nimigean, „de un pic de viaţă liniştită la care e îndreptăţită fiecare fiinţă lăsată de bunul Dumnezeu". O speranţă interzisă celor rămaşi în imperiul morţii. Munca grea, foamea şi frigul au secerat vieţile multora şi în unele locuri nu mai supravieţuiesc decât 10% din cei aduşi în 1941. Mai există totuşi colonii numeroase de deportaţi români, presărate pe tot întinsul Siberiei. Un prizonier austriac înapoiat în patrie ne-a comunicat ca în lagărele de muncă silnică din bazinul fluviului Jenisei, Românii ocupă ca număr locul al doilea după Germani, fiind împrăştiaţi în vreo douăzeci de lagăre situate deasupra cercului polar. La fel, un prizonier german din Augsburg, întors anul trecut din regiunea lacului Baical, afirmă că la minele de cărbuni de acolo sunt întrebuinţaţi aproape numai Români; metodele de exploatare sunt primitive şi zilnic erau îngropaţi câţiva din ei în galeriile ce se surpau. Nu se ştie câţi din aceşti fraţi vor mai apuca ziua prăbuşirii bolşevismului. Va fi însă una din primele îndatoriri ale guvernului român de eliberare, să trimită cercetaşi care să răscolească în lung şi lat pustiul blestemat al Siberiei, pentruca ultimul Român să fie adus să-şi termine zilele pe pământul strămoşilor.

Agricultură planificată

Efectele cincisutismului. — Intrecerile socialiste, care au loc în toate domeniile de activitate din R. P. R., au creiat un nou titlu de noblețe bolşevică: „cincisutistul", adică acel care depăşeşte norma cu 500%, un fenomen al producţiei ...

Care sunt însă rezultatele practice ale goanei pentru obţinerea titlului de „cincisutist" ne putem da seama din reportajele ce apar zilnic în presa reperistă în legătura cu aceste competiţiuni.

Iată unul, dintr'o sută altele asemănătoare: „La S. M. T. Ianca şi Făurei (Brăila), tractoriştii în goana după depăşirea normelor, n'au dat atenţie şi calităţii lucrului. Bunăoară, colectiviştii din comuna Şuteşti au cerut Staţiunii de Maşini şi Tractoare Ianca să refacă lucrările pe 10 ha. unde arăturile erau necorespunzătoare angajamentelor luate. La fel S. M. T. Făurei a arat la întâmplare 60 ha. ale gospodăriei agricole colective din Jugureanu, încât colectiviştii nu pot însămânţa."

Situaţia însămânţărilor de toamnă *prezintă proporţii catastrofale în unele regiuni din Ţară. Astfel regiunea Bârlad nu realizase, până la 8 Octombrie, decât 21,8% din plan, regiunea Galaţi 8,3%, Bucureşti 8,2 %, iar Ialomiţa ... 6,1%.*

In Gorj, comunele Melineşti, Turceni şi Runca nu însămânţaseră, până la 10 Octombrie, niciun singur hectar.

Cauzele acestor întârzieri sunt multiple, cea mai importantă fiind refuzul ţărănimei de a munci pentru alţii, „pentru partid", pentru partizanii păcii şi pentru planurile Kremlinului. La aceasta se adaogă harababura generală care domneşte în „agricultura planificată" a regimului. Iată un exemplu, citat dealtfel de oficiosul guvernamentul „România Liberă". El priveşte sectorul „tracţiunei mecanice":

„In decurs de 15 zile întregul parc de tractoare de care dispune S. M. T. Valul lui Traian (Constanţa) a arat numai o suprafaţă de 1160 ha. atunci când planul de toamnă prevede terminarea arăturilor pe o suprafaţă de 12.000 ha.

Lucrând în acelaş ritm, înseamnă că pentru îndeplinirea planului mai sunt necesare cca. ... 145 zile şi că în această situaţie arăturile vor fi terminate abia prin luna Februarie a anului viitor.

Timp de 3 zile, din cauza lipsei de carburanţi, cele 7 tractoare ale brigăzilor 4 şi 11 nu au putut ieşi la aratul câmpului.

Ceeace este cu atât mai grav cu cât S. M. T. Valul lui Traian deserveşte 9 gospodării agricole colective şi 15 asociaţii de ţărani muncitori ..."

In sectorul „tracţiunei animale" situaţia nu este mai bună:

„In raionul Moineşti (Bacău) numărul atelajelor se ridică la 3.751. S'a calculat de către tehnicieni ca viteză medie zilnică a acestora 0,30, adică trei atelaje la un ha.

In decurs de 15 zile în tot raionul nu se realizase însă decât 32,2% din plan, în loc de 70% cât se putea realiza dacă s'ar fi urmărit atingerea vitezei propuse a atelajelor. In comuna Dărmăneşti, care dispune de 120 atelaje, în decurs de 14 zile nu au fost însămânţate decât 5 ha., iar în comuna Bereşti-Tazlău, care are 320 atelaje şi care putea realiza în 14 zile aproape 1.500 ha., nu s'au însămânţat decât ... 2 ha."

Aceasta înseamnă „transformarea socialistă a agriculturei".

Aniversarea Bucovinei

La 24 Octombrie s'au împlinit treizeci şi doi de ani de când Bucovina scutură jugul unei stăpâniri străine de aproape trei jumătăţi de veac şi redă neamului românesc vechile sanctuare ale Moldovei.

Dela descălecarea lui Dragoş şi până la invazia austriacă din 1774, provincia aceasta era parte din trupul Moldovei şi purta numele de Moldova de Sus. Pe pământul ei se află Siret şi Suceava, primele reşedinţe domneşti. Cripta episcopiei dela Rădăuţi adăposteşte osemintele lui Bogdan I, întemeietorul Moldovei, iar la Putna e mormântul domnului Ştefan. In mânăstirea Voroneţ s'au păstrat şi s'au descoperit Codicele şi Psaltirea Voroneţeană, primele mărturii de scriere românească. Moldoviţa, ctitoria lui Alexandru cel Bun, Suceviţa fraţilor Movilă, Dragomirna şi Mânăstirea Humorului, cu rămăşiţele pământeşti ale lui Petru Rareş, durează de secole. Nici pustiirile Tătarilor, nici pârjolul hoardelor hatmanului Hmielniţchi şi nici năvălirile Leşilor n'au putut clinti temeliile celor mai mândre monumente ale creştinătăţii noastre. Incă din 1407 e pomenită într'un uric existenţa orăşelului Cernăuţi, ca loc de vamă între Polonia şi Moldova, nu departe de Codrul Cosminului, unde răzeşii lui Ştefan au îngenunchiat trufia polocă.

„Sunt locuri peste care adie un suflu divin", spunea Maurice Barrès despre patria sa, Lorena. Atâtea altare străvechi, atâtea moaşte de domnitori glorioşi fac din acest colţ de ţară un loc sfânt, un fel de Benares românesc. Insăşi cinica diplomaţie a monarhiei habsburgice a avut conştiinţa comiterii unui sacrilegiu. Pentru motivarea anexiunei Bucovinei s'a pretextat necesitatea creierii unei comunicaţii directe între Transilvania şi Pocuţia, spunându-se că e vorba numai de o făşie neînsemnată de teren, acoperită în întregime de păduri. Minciuna şi vânzarea au stat la baza acestei tranzacţii ruşinoase. Un domn străin de neam, dar prea Helen ca să asiste nepăsător la o profanare, a plătit cu capul nobila răsvrătire.

La început, simplă circumscripţie a Pocuţiei, i s'a acordat după 1848 o autonomie administrativă limitată. A fost însă mai mult o manevră deghizată, pentru a paraliza indirect rezistenţa naţională a elementului românesc. Din mozaicul de naţionalităţi al Galiţiei a fost încurajată emigrarea masivă a Ucrainienilor şi Evreilor. Limba română a fost interzisă în şcoli şi instituţii. Mulţi din ţăranii moldoveni, ca să scape de biruri şi persecuţii, au plecat în Moldova liberă şi — către sfârşitul secolului trecut — în America. In schimb li s'au acordat mari privilegii Ucrainienilor, ucrainienana fiind decretată limba oficială pe lângă cea germană. Cu inventivitatea dovedită de biurocraţia austriacă în împrumutarea de nume cu resonanţă evreilor galiţieni, funcţionarii ucrainieni au întreprins schimonosirea sistematică a numelor româneşti, cărora le-au adăogat în actele oficiale terminaţiile -iuc şi -ici. Nu trebue să surprindă atunci faptul că în regiunea de frontieră s'a ajuns pe alocurea la o ucrainizare superficială. Superficială, pentrucă, în afară de însuşirea unui dialect ucrainean, presărat din belşug cu expresii româneşti, la port şi înfăţişare aceşti ţărani nu se deosebesc de cei din Oltenia sau Transilvania; multora dintre ei s'a uitat să li se facă corecţiunea onomatologică respectivă şi continuă să se numească Lăcustă, Frunză, Popescu, Ionescu, etc; mai mult, populaţia din satele ucrainizate e de religie ortodoxă, în timp ce Ucrainienii veniţi din Galiţia şi pripăşiţi pe la oraşe sunt greco-catolici.

Moldova de Sus revenea astfel în 1918 în comunitatea ţinuturilor româneşti libere, umbrită de urmele silniciei suferite. Era uşor să le ştergem, fără eforturi costisitoare şi fără violenţă. Era nevoie numai de bună voinţă şi înţelegere, pentru a restitui integral misiunea sa istorică falnicei provincii dela miazănoapte.

Conducerea n'a depăşit însă rutina guvernamentală şi a sacrificat adeseori îndatoririle naţionale condiţiilor cartelelor electorale cu minoritarii. Ceeace s'a îndreptat în acest răstimp în această parte a ţării a izvorât din vigoarea şi entuziasmul localnicilor. Cu toate acestea, nu argumentele etnice au precumpănit în pretenţiile ultimative ale Ruşilor din Iunie 1940. Au preferat cinismul comercial, impunând amputarea Bucovinei ca despăgubire pentru pausa de două decenii intervenită în exploatarea Basarabiei.

La o aniversare atât de tristă, ca aceea a unirii Bucovinei, de două ori sfârticată de atunci, ar fi putut lipsi poate ultimele evocări. Dar, dacă drepturile noastre asupra Bucovinei de Nord au forţa şi intangibilitatea raporturilor de filiaţie, există o fracţiune ucraineană în exil pe care simţul de echitate istorică nu'o jenează să-şi afirme sgomotos şi fraudulos pofta de pământ românesc. Fără îndoială că această agitaţie e tot atât de grotească ca şi pretenţia orbului din Atena că toate corăbiile din port îi aparţin, însă pentru scuturarea propriilor neglijenţe din trecut e instructivă. Să nu uităm măcar de ziua apropiată a celei de a treia eliberări a Bucovinei că umbra domnului Ştefan nu-şi va găsi pacea până când nu va fi restaurată funcţiunea glorioasă de odinioară a Moldovei de Sus.

Suprema datorie

Acţiunea hotărâtă din Coreea şi desfăşurarea diplomatică din ultimul timp, fac să se desineze mai lămurit intenţiile Occidentului faţă de politica făţarnică a Sovietelor. Propagande „pro pace" cu iniţiative luate la Moscova sau la Stockholm nu mai prinde şi nu mai înşeală pe nimeni. Orice agresiune, analoagă cu cea din Coreea, s'ar mai încerca în orice parte a globului, va fi socotită ca o agresiune a Moscovei, s'a spus cu tărie la Washington. Deci nu mai poate fi nici o îndoială că toată lumea s'a convins că n u p a c e urmăresc comuniştii — cum trâmbiţează urbi et orbi — ci o nouă conflagraţie, şi dacă s'ar putea, mondială. Numai dintr'o astfel de situaţie ar putea căştiga revoluţia proletară ajunsă astăzi la un greu impas.

Desigur, nu lipsesc încă ezitări.

Şi la O. N. U. şi la Departamentul de Stat cu greu s'a fixat calea dincolo de paralela 38. Joseph Alsop evidenţiază într'un articol din New York Herald Tribune întreaga slăbiciune a acestei politici. Noi nu vom insista; problema e depăşită şi orice comentariu e valabil numai pentru istorie.

Ceace socotim însă neapărat necesar este să prevenim greşelile de viitor.

D. Harold Stassen a scris lui Stalin, cu propunerea de a discuta aşezarea unei păci adevărate. Facem abstracţie de scopurile electorale pe care dsa le poate urmări. Dincolo de ele însă, va trebui să se facă propuneri clare. Dar nicio propunere nu poate fi clară dacă nu este şi dreaptă. Ceeace este drept se poate enunţa fără echivoc, ceeace este cu strâmbătate gândit, dă loc la toemeli. Şi, toemelile dela Teheran, Yalta şi Potsdam ne-a dus la situaţia de nedescurcat de astăzi.

Suntem de acord cu d. Francois Mauriac când scrie: „tout accord solennel, tout partage d'influence est donc interdit aux deux Empires antagonistes (U. R. S. S. şi U. S. A. n. n.) Les nations libres ne peuvent pas, plus passer l'éponge sur les usurpations des Soviets, que les Soviets renoncent à changer le monde."

Dsa ajunge la aceste concluziuni plecând dela soarta popoarelor de dincolo de cortina de fier „. . . tel est le malheur de certains peuples d'Europe que pour eux la dernière espérance demeure la guerre."

„Oui après l'anéantissement de tous les partis, hors celui de Staline, même après tant de déportations et de pendaisons, il n'est pas un témoignage venu de Pologne ou de Roumanie, de Budapest ou de Prague qui ne le prouve. Ces peuples préféreraient risquer le sort de Gomorrhe et de Sodome si leur délivrance était à ce prix, ils aimeraient mieux la menace d'une pluie de feu que le morne asservissement, le travail forcé, la quotidienne terreur que leur impose la dictature d'un parti aux ordres du Politburo."

Iată adevărul spus în toată cruditatea lui. Avem sinistra bucurie de a-l citi spus şi de alţii după ce l-am denunţat noi, de atâtea ori şi de atâta vreme.

Privind făţiş acest adevăr vom intui şi soluţia, care nu poate fi decât o propunere dreaptă: s a l v a r e a a c e s t o r p o p o a r e d e s u b t i r a n i e. Au dreptul la viaţă şi nu li se poate refuza acest drept pe care numai un spirit de vindictă sau aranjamente oportuniste de echilibru au putut să-l sugrume cândva. Am spus-o încă demult că Polonia, Cehoslovacia şi Yugoslavia au fost trădate iar România, Ungaria şi Bulgaria au fost vândute Sovietelor.

„Voilà ce que nous ne devons jamais perdre de vue, lorsqu'il est bruit d'une rencontre du président Truman avec le Tsar de toutes les Russies et de tous les Balcans. Le projet d'un partage du monde entre les deux empires se heurte à une double impossibilité", precizează cu drept cuvânt d. Mauriac.

Datoria supremă a Occidentului şi, în deosebi a Statelor Unite, care au făcut sacrificii nemai pomenite pentru salvarea civilizaţiei creştine, este să smulgă din

ghiarele sovietice cele 120 milioane de suflete care nu mai pot îndura calvarul căruia au fost sortite.

Pacea în lume şi buna înţelegere între oameni nu va veni decât când peste ei va domni dreptatea.

Cu restabilirea dreptăţii ne vom împlini suprema datorie pe care o avem în faţa lui Dumnezeu şi a semenilor noştri.

Eine Stadt ändert ihren Namen

Wer in Galatz von Bord geht und die Stadt kennenlernen möchte — das Tor zur Moldau von Süden, von der Donau her — wird, um ins Herz der Stadt, die bekannte „Domneasca", zu gelangen, vom Hafen aus eine altehrwürdige Straße einschlagen: S t r a d a B r a ş o v e n i.

Doch nicht nur in Galatz, in jeder anderen rumänischen Ortschaft längs der Donau, wie auch in Bukarest, in Ploesti, in Buzău oder Târgovişte, wird man da, wo sich einmal das Handelszentrum, der Kern dieser Städte befand, dieselbe Straße finden: S t r a d a B r a ş o v e n i.

Wenn sich der Reisende schließlich anschickt den Lauf der Donau zu verlassen und nach Norden strebend, die walachische Ebene — Baraganul — durchquert, werden ihm auf Schritt und Tritt große Bauernwagen begegnen, deren starke Pferde Männer mit sonnverbrannten Gesichtern lenken. Sie sind leicht zu erkennen an ihrem festen Bau und dem schweren Knarren ihrer Räder, es sind: b r a ş o v e n c e l e.

In jedem Bauernhaus an dessen Türe der Wanderer klopfen mag, wird er mit der gleichen traditionellen rumänischen Gastfreundschaft in die gute Stube geführt werden, deren Duft von Lavendel, Quitten und Reseden ihn berauscht; und sein Auge wird von einer mit bunten Blumen über und über bemalten Truhe von imponierender Größe angezogen werden, einem von Generation zu Generation vererbten Gut: der Truhe aus Braşov.

Nach und nach, die kleinen Städte, Märkte und Dörfer durchstreifend, wird der Fremde sehr bald erfahren, daß alles was gut und dauerhaft, schön und preiswert ist — seien es Möbel, Schmuckstücke, Bekleidungsstücke oder Pferdegeschirre — vom Volksmund denselben Namen wie einen Stempel aufgedrückt bekamen: B r a ş o v, b r a ş o v e n i e.

Möglich, daß viele dieser Dinge längst nicht mehr in Braşov hergestellt werden, doch der Name wurde beibehalten, eine Tatsache, die beweist, daß diese alte Stadt, die jahrhundertelang eine wichtige Rolle spielte, ihr Ansehen, dessen sie sich bei den Rumänen immer erfreute, bis heute nicht eingebüßt hat.

Die Lage der Siedlungen, die sich einst an der Stelle befanden, wo später Braşov errichtet wurde, war seit uralten Zeiten als eine ausgezeichnete bekannt. Die Karpathen, die sonst eifersüchtig bestrebt sind, ihre geheimnisvolle Schönheit vor fremden Augen zu verbergen und dem Menschen nur über eine relativ geringe Anzahl von Pässen den Übergang gestatten, waren hier in besonderem Maße großzügig. Gleich vier Täler öffnen sich und geben den Weg aus dem Burzenland in die Walachei frei: Bran, Predeal, Bratocea und Buzau.

Kein Wunder also, daß auf den Höhen des „Gespreng-" und des „Schneckenberges" im Innern der Stadt Gegenstände aus der Steinzeit gefunden wurden, während man am Salomonfelsen, wo sich am dritten Ostertage die „Junii" aus dem rumänischen Stadtviertel Scheiu versammeln, Überreste aus der Eisenzeit zu Tage förderte. Wieder andere Ausgrabungen, und zwar in der Klostergasse, brachten einen Sarkophag aus dem Jahre 2000 vor Christi ans Tageslicht.

Neben dem einstigen dakischen Dorf, auf dessen Boden sich heute die im barocken Stil erbaute rumänische Kirche der Altstadt erhebt, bauten einst Römer einer Kohorte der Legion „Gemina" ihr Kastell . . . Es folgten Slawen und Bulgaren, die von dem jungen rumänischen Volk absorbiert wurden . . . Schließlich brachte die Völkerwanderung Verheerung und Öde und entzog das Land für Jahrhunderte dem Blick der westlichen Welt . . .

Im Jahre 1211 kamen, vom ungarischen König Andreas II. zum Schutze der südlichen Grenzen Siebenbürgens gegen die Mongolen aufgerufen, die deutschen Ordensritter, auch Marienritter genannt, ins Burzenland. Sie erbauen auf der heutigen „Zinne" eine Burg und nennen sie „Brasovia", zu ihren Füßen aber, wo der Hang des Berges in die Ebene des Tales übergeht, eine Kapelle aus Holz, die sie der Gottesmutter Maria weihen. An jener Stelle, wo das kleine Holzkirchlein stand, wurde später, im 15. Jahrhundert, eine majestätische Kathedrale errichtet, die heute noch die größte im ganzen Südosten Europas ist. Auch sie hieß „Sankt Marien", doch erhielt sie, nachdem ihre Mauern von einem riesigen Brand geschwärzt wurden, den in der ganzen Welt bekannten Namen „Schwarze Kirche".

(Fortsetzung auf Seite 13.)

O depoziţie de Martor

Pentru observatorii evenimentelor din România de după 23 August 1944, un fapt apărea curios: exceptarea dela beneficiul decretelor de amnistie şi graţiere a celor condamnaţi de tribunalele militare ale regimului Antonescu, pentru participare la „rebeliunea legionară", denumire impusă de regim şi sub care au rămas cunoscute evenimentele din Ianuarie 1941.

Exceptarea dela beneficiul aceloraşi decrete de amnistie şi graţiere a celor proaspăţi condamnaţi pentru crime de războiu apărea naturală, dată fiind slugărnicia regimului şi graba lui de a da satisfacţie urei primitive ruseşti, care cerea să fie loviţi toţi aceia care purtaseră cu glorie armele în răsărit şi să se arunce cu noroi pe onoarea nepătată a armatei noastre. Mai greu era de înţeles, consfinţirea de către un regim comunist a miilor de sentinţe nedrepte pronunţate de un regim „fascist", care purtase războiul împotriva Rusiei şi care afirmase că motivul pentru care Germanii s'au pronunţat în favoarea dictaturii militare a generalului, a fost acela că efortul de războiu al Germaniei împotriva Rusiei era favorizat prin această soluţie.

In timp ce public se făcea legionarilor oferta de a intra în partidul comunist, în timp ce în lagărele umplute cu legionari de comisiile celor patru partide între 23 August 1944 şi 6 Martie 1950, agenţii comunişti exercitau cele mai apăsătoare presiuni în acelaş scop, în toate convorbirile particulare, comuniştii, ascultând evident de un cuvânt de ordine, declarau că „rebeliunea dela 21 Ianuarie a fost o ciocnire de forţă între două formaţiuni fasciste şi prin urmare partidul comunist nu are nici un interes şi nu ia nici o atitudine faţă de participanţii la ele". Lipsa de interes era însă desminţită de această repetată grijă de a nu-i lăsa să iasă din închisoare.

Atenţia specială a Ruşilor, căci în astfel de probleme comuniştii români nu fac decât să reflecteze atitudinile şi interesele ruseşti, s'a manifestat încă odată şi cu multă claritate în cursul epuraţiei din partidul comunist român, începută în toamna anului 1948 şi terminată, numai oficial, în primavara acestui an. In cursul verificării, toţi membrii partidului au trebuit să raspundă ce au făcut în timpul rebeliunii din Ianuarie 1941, precum şi să numească pe toţi legionarii pe care i-au cunoscut, arătând felul în care au participat la acele evenimente şi indicând dacă i-au mai întâlnit, unde şi când.

S'a început de aproape trei ani un proces de revizuire a părerilor şi credinţelor care au stăpânit judecata oamenilor de stat şi a popoarelor în timpul războiului. Fără îndoială, mai târziu, când pasiunile se vor potoli, istoricii vor încerca să stabiliască în ce măsura aceste păreri au fost rezultatul unei creşteri naturale în conştiinţa democraţiilor apusene, în ce măsură şi-au împrumutat forma şi conţinutul din propaganda rusească şi în sfârşit în ce măsură erau o reacţiune de apărare instinctivă, în clipa când naţional-socialismul, deviind dela linia sa naţională, legitimă, pusese energiile germane în slujba unui vis de dominaţie imperială.

Aceasta va fi însă poate o problemă istorică de mai târziu. Până atunci oamenii de stat şi popoarele sunt confruntaţi cu instabilitatea situaţiei creată prin complexul de pasiuni, prejudecăţi şi credinţe, în care s'au amestecat adevăruri şi iluzii. In situaţia actuală s'au conturat primejdii mult mai grave pentru civilizaţia noastră creştină, astfel încât oamenii de stat şi opinia publică au fost supuşi unui proces de revizuire, destul de încet şi de dureros. Schimbările uneori cardinale, de poziţii în diversele probleme, sunt rezultatul, evident nedorit de Ruşi, al îndemânării cu care ei au tras toate avantajele din greşelile făcute de foştii lor parteneri. In acest climat de reexaminare a tot ceeace a constituit judecată politică curentă şi de întoarcere la realităţile care se răsbună întotdeauna când sunt ignorate, restabilirea faptelor care s'au petrecut în România între 6 Septembrie 1940 şi 21 Ianuarie 1941, ar prezenta numai un interes istoric, dacă Ruşii nu ar dovedi un interes a c t u a l, nu pur istoric, pentru oamenii care participând ca forţe vii la evenimentele din această epocă, constituiesc forţe potenţiale în desfăşurarea evenimentelor din viitorul apropiat. Ar fi deajuns nevoia de a descifra sensul interesului sovietic în evenimente vechi de aproape zece ani şi aparţinând unei faze aparent depăşită de istorie, pentru a justifica reexaminarea problemei.

Cei care au trăit anii de după rasboiu în România işi amintesc că întrebarea ce s'a întâmplat în Ianuarie 1941 era o sursă de confuzie a multor minţi. O bună parte din tineretul partidelor naţional-ţărănesc şi liberal, deşi şi-au însuşit multe din valorile şi din spiritul creat de legionarism, se simţeau duşmănoşi faţă de părinţii lor spirituali, justificându-şi poziţia, nu numai prin lipsa de perspectivă a naţionalismului în urma victoriei sovietice, dar şi prin ceeace credeau că ştiu despre evenimentele din Ianuarie 1941 şi tot ceeace a dus la ele. Această atitudine s'a modificat sub presiunea persecuţiilor, pe care nu le-au anticipat. Abia atunci ochii li s'au deschis pentru tot ceeace ne uneşte şi ne leagă pe toţi Românii, nu pentru ceeace ne deosebeşte şi ne separă numai când voim să paralizăm lupta de eliberare.

Ca orice regim victorios, regimul Antonescu a căutat să justifice moral lovitura de stat pe care a dat-o, precum şi toate măsurile de persecuţie politică, prin care s'a urmărit consolidarea regimului. Lumea nu a aflat astfel decât o singură faţă a lor, aceea care convenea versiunei oficiale. Ceilalţi participanţi la ele, nu au avut niciodată posibilitatea să conteste propaganda desfăşurată împotriva lor. Nu au avut posibilitatea să lupte pentru restabilirea adevarului. In 1941 cei care au scăpat măcelului (800 morţi împuşcaţi pe stradă este cifra cunoscută în serviciul de informaţie german) sau arestărilor în massă, au fost internaţi în lagărul de muncă dela Rostock, iar după protestul din Dec. 1942 împotriva imperialismului german, în lagărele dela Buchenwald şi Dachau. De acolo au fost eliberaţi abia în August 1944, când roadele intervenţiei nefaste în viaţa unei naţiuni streine, s'au copt. Problema atunci era de a se afirma o continuitate de linie, linia de lupta anticomunistă a poporului român, ţinând şi apărând o poziţie. Judecata a fost verificată de istorie, căci pe poziţia aparent compromisă în 1944/45 se aliniază astăzi popoarele libere, în frontul pentru apărarea civilizaţiei creştine. De atunci se pune problema eliberării poporului român printr'o contribuţie de sânge la lupta anticomunistă, participând cu alte cuvinte la facerea istoriei, nu discutând-o. La baza acestei atitudini stă convingerea că un om politic nu se îndreptăţeşte prin meritele sale trecute, chiar dacă invers se compromite prin greşelile sale trecute. El trebuie să-şi manifesteze prezenţa creatoare în mod permanent, să descifreze porunca fiecărui moment istoric şi să fie în stare să conducă pe linia adevarată poporul său. Este o convingere că un popor nu datoreşte recunoştinţă sau reparaţii oamenilor politici, fiindcă aceştia nu sunt decât servitorii interesului naţional.

Redeschiderea problemei şi încercarea de a aduce puţină lumină asupra perioadei 1941/42 se mai loveşte de o dificultate. Tot ceeace ar putea spune astăzi legionarii, mai ales în lipsa documentelor, rămase în ţară şi probabil distruse, cu grija aceluiaş vandalism practicat pentru a asigura falsificările istorice, ar apărea ca mărturii într'o cauză proprie, ca o pledoarie şi nu ca o simplă restabilire a adevărului. Şi ar mai apărea ca o încercare de ridicare dintre dărâmături, prin părăsirea, abia după înfrângere, a unui aliat.

Mişcarea legionară a fost identificată cu alianţa cu Germania, motivată prin primejdia comunismului rusesc, primejdie verificată. Care au fost raporturile în această alianţă, cum erau văzute interesele româneşti şi cum s'a ajuns la intervenţia germană pentru îndepărtarea Mişcării Legioare, trebuiau spuse de altcineva, ale cărui interese să fie în altă parte. Lucrul acesta a fost făcut printr'o carte a unui fost membru al serviciului secret german. Este cartea lui Walter Hagen: Die geheime Front (Frontul secret). Nu se ocupă numai de evenimentele din România, ci din întregul sud-est. Scopul ei este să aducă la cunoştinţa poporului german, multe din evenimentele rămase necunoscute şi să analizeze greşelile făcute în acest spaţiu printr'o cunoaştere superficială a realităţilor şi prin intervenţia pasiunilor şi prejudecăţilor.

Se crede în general, că evenimentele dela 21 Ianuarie au fost o isbucnire desordonată şi nejustificată, iar intervenţia germană în favoarea generalului Antonescu a fost nepregătită şi impusă de nevoia de a restabili ordinea, necesară pentru operaţiile de deschidere a frontului de răsărit. In realitate această intervenţie era pregătită mai de mult, consecinţă a unei atitudini care nu voia o alianţă, adică raporturi între parteneri egali, ci subordonarea naţiunii mai mici.

Chiar în jurul datei de 6 Septembrie 1940, afirmă Hagen, legaţia germană a făcut uz de influenţa sa pentruca Mişcarea legionară să nu primească singură puterea. In „Die geheime Front" la pag. 282 citim că „ministrul german Fabricius şi consilierul de legaţie Gerhard Stelzer reprezentau concepţia că nu este convenabil intereselor germane ca Garda de Fier să vină singură la putere".

După constituirea guvernului, cu participarea legionarilor, s'au ivit, citim în aceaşi carte semnele unei anumite încordări cu Germania. In dovedirea acestei încordări se citează următoarele cauze: „legionarii puneau piedici expansiunii economice germane în România. Ei s'au împotrivit dorinţei germane de a prelua proprietăţile din România ale statelor ocupate în campania din Vest, în special acelea ale Creditului Minier şi ale societăţii olandeze de navigaţie pe Dunăre. Şi la deplina trecere a uzinelor Malaxa în proprietate germană s'au opus. Comisiunea pentru România din ministerul economiei germane a încercat în înţelegere cu grupul Antonscu să încadreze proprietatea Malaxa în uzinele Hermann Göring-Werke. Grupul legionar s'a menţinut pe poziţia că trebuie să se formeze o societate, în care cel puţin 51% să fie în mâini româneşti" (pag. 286).

O altă cauză de tensiune a fost atitudinea Mişcării faţă de arbitrajul dela Viena: „Un alt moment greu a fost opoziţia legionarilor împotriva celui de al II-lea arbitraj dela Viena. Ei au cerut revizuirea acestuia pentru a se ţine seamă de graniţele etnografice" (pag. 286).

Şi încă o altă cauză. Asupra legionarilor, avea un efect neplăcut activitatea oficiului pentru Volksdeutsche din România, condus de generalul de SS. Werner Lorenz. S'a produs un strâns contact cu minoritatea germană din România şi o întărire a sforţărilor de a crea Volksdeutsch-ilor un statut special cât mai cuprinzător. Legionarii considerau această activitate ca periculoasă pentru unitatea statului român; cât de mult militau pentru raporturi prieteneşti între Români şi Germani, pe atât de puţină simpatie aveau pentru formarea unui stat în stat german (pag. 287).

Ceeace este deasemenea foarte puţin cunoscut este că a fost şi un alt moment hotăritor: „Generalul Antonescu făcuse în Noembrie o vizită oficială la Berlin; Horia Sima, invitat deasemenea, a refuzat participarea" (pag. 287). „In această împrejurare Antonescu a făcut asupra Führer-ului cunoscuta ‚bună impresie', care pentru Hitler era mai importantă decât reflecţiunile raţionale" (pag. 288).

(Acest refuz, repetat în Ianuarie 1941, este rezultatul, acelor intuiţii iluminate, care contrazicând considerentele utilitare de moment, îşi dovedesc justeţea prin evoluţia evenimentelor: dacă Mişcarea legionară nu putea, din cauza împrejurărilor să apere interesele româneşti, atât faţă de duşmani, cât şi faţă de prieteni, era de preferat în locul laşităţii omorîtoare, acceptarea loviturilor.)

S'a afirmat că rebeliunea a fost o călcare de lealitate faţă de Antonescu: „Antonescu a început lupta (autorul se referă la lupta pentru puterea exclusivă, Nota) prin aceea că a îndepărtat pe legionari din posturi înalte sau le-a paralizat activitatea (kaltstellen). Este foarte probabil că Antonescu urmărea cu intenţie să-i provoace pe legionari la o revoltă, pentru a avea motiv să îndepărteze Garda de Fier şi pe reprezentanţii ei în chip radical din guvern" (pag. 284).

La Romanité des Roumains

A l'occasion d'une pompeuse fête commémorative, organisée, il y a peu de temps, par l'ancienne Académie de Berlin, l'Académie Roumaine y avait délégué trois de ses représentants, conduits par M. Constantinescu-Iasi. Celui-ci venait de publier dans le „Universul" de Bucarest un article qui reproduisait apparemment l'oppinion officielle de la Roumanie actuelle sur les origines de la nation roumaine. Les Roumains seraient originairement des Slaves, dans le langage desquels l'impérialisme occidental aurait introduit un nombre assez considérable d'expressions latines. Il faudrait donc seulement que ceux-ci puisse entrer dignement dans le rang des nations slaves, à côté de la grande Union soviétique.

Comme simple curiosité, nous citons dans le même ordre d'idées une autre thèse, présentée naguère dans un journal de l'émigration roumaine. L'auteur, qui n'est certainement pas du métier des philologues, prétend que les Roumains n'auraient jamais réussi à romaniser la population indigène de la Dacie, au cours des 160 ans, pendant lesquels cette colonie faisait partie de l'Empire romain. Comment donc expliquer le fait incontestable que la langue roumaine est pleine d'éléments latins? Eh bien, les Roumains seraient le reste d'une population indoeuropéenne mystérieuse, proche parente de ceux qui plus tard devaient être les Roumains, et qui, se séparant dans des temps immémoriaux du reste des tribus italiques en marche vers l'Ouest, se seraient établis en Dacie.

Il ne faut pas trop prendre au sérieux ces deux thèses concernant le problème roumain. Pour la philologie la romanité des Roumains est cause jugée. Mais vu que ce problème, qui devrait toujours rester problème scientifique, est devenu un problème politique, il vaut tout de même la peine de reprendre, une fois de plus, la question et de la présenter sur la base des dernières recherches.

Bien avant que les cercles officiels de la Roumanie actuelle aient proclamé l'origine slave de la nation roumaine, on s'était rendu compte du grand nombre d'éléments slaves contenus dans la langue roumaine. Il s'agit de mots d'emprunt, mots de couche secondaire, témoignages, sans doute très précieux pour l'histoire primitive de la nation roumaine, mais sans valeur quant au problème de l'appartenance ethnique de la population elle même. C'est par hasard que je relève dans le quotidien francais „Le Monde" du 14 Juillet 1950 la phrase suivante: M. R. B., directeur du Comité international pour l'étude des questions européennes, communique etc. Dans ce bout de phrase il n'y a que les termes grammaticaux d u, p u r et l a qui soient du fond primitif de la langue. Le reste des mots sont des emprunts d'origine latine, francisés à différentes époques. A côté du nombre énorme de mots pris au cours des siècles dans la langue latine et adaptés au système linguistique du francais, il y a, dans la langue francaise, quantité de mots d'origine germanique, empruntés à l'époque de la symbiose franco-romane, surtout au 6-ème et au 7-ème siècle, indispensable encore aujourd'hui pour l'expression de la pensée francaise. Le rôle que jouent les termes slaves dans la langue roumaine n'est pas autre que celui des termes étrangers dans la langue francaise, et pourtant personne ne mettrait en doute la profonde romanité de la langue de Molière. Ce ne sont pas les mots isolés qui determinent le caractère d'une langue, mais la structure intérieure, celle oú s'exprime l'esprit du peuple et qui de son côté dirige la pensée dans des directions bien déterminées.

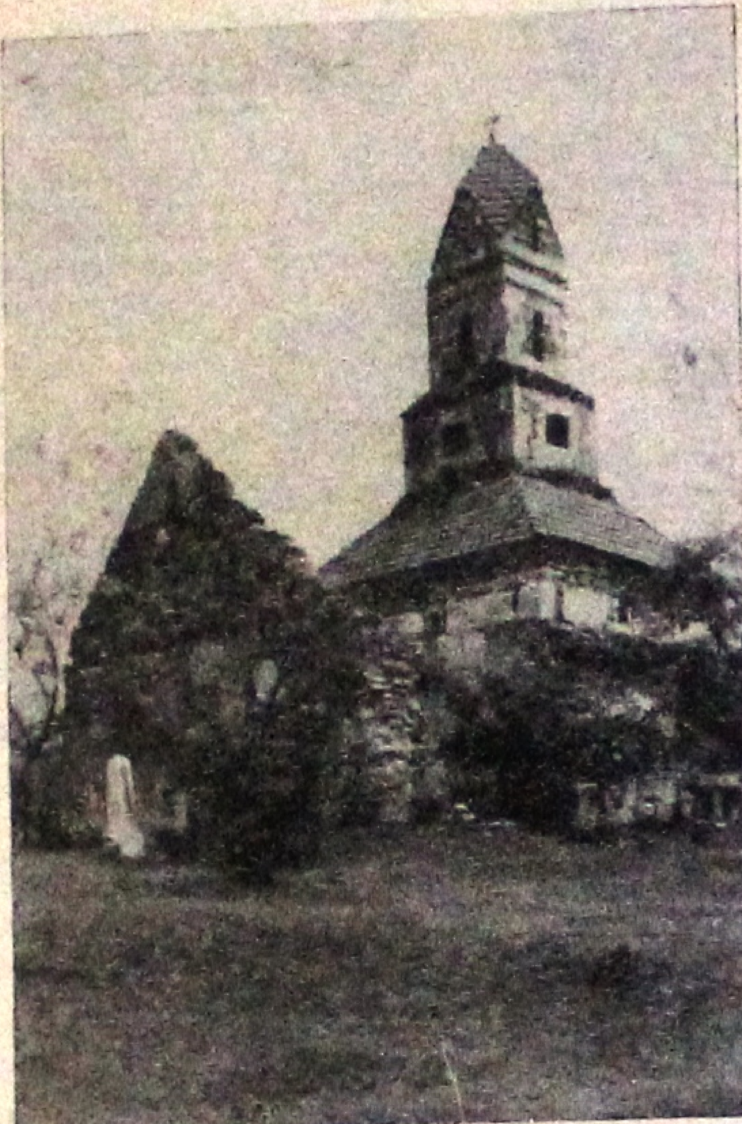

Or, la structure de la langue roumaine est romane au même degré que celle des langues italienne, francaise, espagnole etc. Il est vrai que certaines particularités de la structure intérieure du roumain diffèrent des langues romanes occidentales, mais dans ces cas, qui d'ailleurs ne sont pas nombreux, le roumain porte l'empreinte de la langue grecque, la langue de la civilisation littéraire de l'est de l'Empire romain; mais ces influences structurelles remontent à une époque bien antérieure à l'invasion des tribus slaves.

Pour démontrer la structure romane de la langue roumaine, il suffirait de mentionner la présence en roumain d'un a r t i c l e, à savoir d'un terme qui signale que le mot suivant ou précédent représente une notion que le sujet auquel on adresse la parole connait déjà ou dont l'essence est évidente. Or, là oú dans les langues slaves de nos jours un article existe, il est d'introduction tardive, le principe de la présentation du substantif par un terme grammatical nommé article manque au fond primitif des langues slaves. En outre, pour désigner une action déroulée dans le passé, le roumain, comme les autres langues romanes, dispose de deux formes grammaticales nettement distinguées. L'imparfait attire l'attention sur le déroulement de l'action elle-même, le parfait sur la transition d'un état de choses à un autre. Rien de semblable dans les langues slaves! Ce ne sont que deux exemples qui montrent l'influence que la structure de la langue exerce sur le sujet parlant, mais ils permettent de juger de l'importance que la structure d'une langue peut avoir sur la manière de penser d'un peuple.

Dans des milieux peu au courant des questions historiques on constate assez souvent l'oppinion que le Grec était la langue commune de tout l'Empire romain de l'Est; c'est à la suite de cette erreure qu'on a pu classer de „miracle" l'existence d'une population latine dans ces regions orientales. Mais il y a déià des dizaines d'années que l'historien de l'Europe orientale Jirecek a pu démontrer que dans toute la partie septentrionale des Balcans le latin était la langue officiélle, tout comme à l'Ouest et au centre de l'Empire romain, et que les tribus illiriques incorporés à l'Empire devaient connaître et apprenaient le latin comme leur seconde langue. Il en fut ainsi pour les provinces romaines de Dalmatie (Illiryeum) et les deux Moesie, tandis que les provinces Macedonia et Thracia restèrent avant tout grecques. Mais même là, le latin était, jusqu'au commencement du sixiéme siécle, la langue de l'armée, et au milieu de la population qui parlait le grec, il y avait des enclaves latines, qui plus tard furent absorbés par les Roumains venus du Nord.

Il résulte de tout ce que nous venons de rappeler que seul le latin pouvait être la langue administrative et de communication entre les différentes parties de la population, lorsque au commencement du 2-e siécle la Dacie fut incorporée à l'Empire romain. Les destructions causées par les guerres dacoromaines rendirent nécessaire une nouvelle colonisation du pays. Parmi les nouveaux arrivés on a constaté des gens venant de l'orient, qui, pour être compris par leur nouveaux voisins, étaint obligés de recourir à une langue en quelque sorte universelle, langue officielle, à savoir à la langue latine. D'autre part, la majorités des colonisateurs venait de la province Illyricum-Dalmatia, qui, à la suite de l'aridité du sol souffrait d'un écrasant excés de population. Ces colonistes possédaient parfaitement le latin. Car leur pays appartenait déjà depuis plus de 300 ans à l'Empire, de sorte que la population indigène vivait depuis des siècles dans un contact étroit avec la civilisation et la langue latine. Si d'une part la colonisation venant de régions où le latin vulgaire était la langue de tous les jours, était très importante, l'immigration venant du Sud grec ne jouait aucun rôle. La Thracie et la Macédoine avaient également été devastées pendant les guerres qui précédèrent la conquête de la Dacie; on ne pouvait donc pas se passer de la population indigène pour la réconstruction du pays. A la population immigrée en Dacie d'une manière paisible, il faut ajouter les anciens légionnaires retraités, recrutés dans toutes les régions de l'Empire et finalement établis dans la nouvelle province conquise, avec leur familles. Tout ce monde bariolé parlait le latin, la langue comprise par tous.

Tout concordait donc pour que la population dace indigène apprît et adaptât le latin comme langue commune, pendant les 160 ans que dura le régime latin dans le pays; ce qui ne veut pas dire que, par ci par là, les Daces n'aient pas conservé le propre idiome comme langue du foyer. Or, si vers l'an 270 les troupes romaines d'occupations se retirèrent de la Dacie et qu'une grande partie de la population civile d'origine latine quitta le pays, cela ne veut pas dire qu'au Nord du Danube le latin soit complètement tombé d'usage. Car le latin y avait déjà pris trop fortement racine comme langue commune, pour disparaître avec les forces armées de l'Empire latin.

C'est surtout en Transylvanie que l'influence de la civilisation latine se faisait sentir. Le tableau archéologique des colonisations datant de l'époque romaine, montre que la population s'établissait avant tout à l'Ouest de l'Olt. C'était la région que les Romains voulaient surtout défendre. On construisait toute une chaine de citadelles de 40 à 60 km. de distance à l'est de la rivière, comme première ligne de défense, destinée à arrêter les assauts des peuples barbares venant de l'Est. Quelques places fortes isolées, postes militaires d'observation, se trouvaient même encore plus loin, atteignant en partie la rivière du Sereth. Car la Moldavie était également devenue une partie de l'Empire romain.

C'est là la raison pourquoi les rares vestiges toponymiques de l'époque romaine se trouvent pour la plupart en Transylvanie, ainsi dans les Monts Apuseni, au cours supérieur de l'Olt, mais aussi au Nord de l'Oltenie occidentale. Ajoutez à cela la population romaine très importante, établie au Sud du Danube dans les régions que nous venons d'indiquer, renforcée par la population latine qui, en 270 avait quitté les régions au delà du Danube, en suivant les troupes romaines qui se retirèrent. Ici, c'était surtout la population établie au cours inférieur du Danube, au Sud-Est de Bucarest, qui devait avoir une importance décisive lors de l'expansion nouvelle des Roumains vers le Nord.

(A suivre.)

Eine Stadt ändert ihren Namen

(Fortsetzung von Seite 12.)

Die deutschen Ordensritter jedoch blieben nur 15 Jahre im Land; der ungarische König, dem der Bau so vieler fester Steinburgen (u. a. Zeiden und Marienburg, das heutige Feldioara) Unbehagen einflößte, verlangte ihren Abzug. Nur die Kolonisten, fränkische Bauern aus der Moselgegend, die mit den Ordensrittern in das neue Land gezogen waren, blieben. Warum ihnen später der Name „Sachsen" gegeben wurde, ist heute nicht mehr genau festzustellen, es wird u. a. angenommen, daß es die Ungarn waren, die die deutschen Siedler so benannten, weil sie von allen deutschen Stämmen am häufigsten mit den Sachsen in Berührung kamen.

Diese Kolonisten gründeten die Stadt, deren erste Häuser in der Umgebung der Bartholomäuskirche standen; sie ist eine der ältesten Bauten und zeigt dem Kenner in ihren alten Mauern manch frühromanisches Motiv. Dieser Stadtteil, Altstadt genannt, hat mit ihren beiden ältesten Straßen, der Langgasse und der Mittelgasse, bis heute, die bäuerliche Abstammung ihrer Gründer verratend, ihren ländlichen Charakter bewahrt.

Nach dem Mongolensturm kamen neue Siedler, ebenfalls aus der Moselgegend, ins Burzenland. Sie gehörten jedoch zum größten Teil dem bürgerlichen Stande an und brachten aus ihrem Herkunftsland bereits feste Formen des sozialen Lebens mit, das sich, je nach ausgeübtem Handwerk, in Zünfte gliederte.

Sie sind es, die den heutigen Stadtkern schufen, dessen pulsendes Leben den Geist der großen Handelszentren am Rhein und in Flandern widerspiegelt. Sie nannten die Stadt Kronen, woraus sich das heutige Kronstadt entwickelte.

Am Hauptverkehrsweg zwischen dem Westen und dem Orient gelegen, steigt die Stadt bald zum wichtigen Warenumschlageplatz auf und ihre Bewohner schaffen sich durch die Güte ihrer handwerklichen Erzeugnisse einen Namen. Vlaicu-Voda, der muntenische Fürst, verleiht ihnen im Jahre 1386 das alleinige Handelsrecht für das gesamte Territorium der rumänischen Länder. Alexandru cel Bun (der Gute) errichtet für die Kronstädter Kaufleute die gleichen Privilegien in der Moldau, die im Jahre 1459 von Stefan cel Mare (dem Großen) erneuert werden.

Als im Jahre 1600 Mihai der Tapfere an der Spitze seiner 8000 Reiter in die Stadt einzog, war Kronstadt die wichtigste und schönste unter allen Städten zwischen Wien und Stambul.

Für uns Rumänen jedoch ist Kronstadt als fördernde Kraft nicht nur auf dem Gebiet des Warenaustausches wichtig; neben den ehernen Waffen, die uns seine berühmten Meister lieferten, schmiedete uns die Stadt auch die wichtigste Waffe im Kampf gegen das Slawentum, sie verhalf uns zu unserer Sprache, der rumänischen Sprache. In jenem Hause der Kronstädter Purzengasse, das heute die Nr. 44 trägt, wurde im Jahre 1498 Johann Graß geboren, der nach seinen Studien an den Universitäten von Wien, Krakau und Basel als Meister Johannes Honterus heimkehrte und zum Reformator der Siebenbürger Sachsen wurde. Er gründete als erstes Gymnasium im Osten Europas das Honterusgymnasium in Kronstadt . . .

In Basel wurde von ihm die erste Karte Siebenbürgens gedruckt (1532); heimgekehrt gründete er in Kronstadt die erste Druckerei*).

Wenige Jahre später sollten hier von dem rumänischen Diakonus Coressi aus Târgoviște der größte Teil jener 22 kirchlichen Bücher (einige wurden in Mühlbach und die letzten in Târgoviște selbst gedruckt) in Druck gegeben werden, die die slawischen Kirchenbücher ersetzten . . . In Kronstadt also wurde der erste Stein zur späteren rumänischen Einheit gelegt. Die sächsischen Stadtrichter von Kronstadt, Lukas Hirscher und Hans Benkner, haben Coressi bei der Ausführung dieses Werkes tatkräftig geholfen. Besonders letzterer war als ein Freund des rumänischen Volkes bekannt, wie auch sein Vater, Johannes Benkner, der ein Freund und Berater des walachischen Fürsten Vintila war. Das gute Einvernehmen mit den Rumänen scheint in der Familie Benkner Tradition zu sein. 150 Jahre später übersiedelte ein Paul Benkner, geboren in Kronstadt 1685, nach Bukarest, wo er die „Geschichte der walachischen Fürsten" schreibt.

Petrașcu cel Bun (der Gute), Vater des Fürsten Mihai der Tapfere, Mircea Ciobanul (der Hirte), Metropolit Varlam, die Bojaren Drăghici, Tătarul und Stanila, sie alle hielten die Verbindung mit den Sachsen von Kronstadt aufrecht und so wie Lucas Hirscher pflegte auch sein Vater die Freundschaft mit Petru Rares, dem Fürsten der Moldau und dem moldauischen Metropoliten Mitrofan.

Nicht nur um den Mord an Mihai Viteazul zu rächen, auch als Verbündeter der bedrängten Kronstädter zog Radu-Șerban gegen den Fürsten von Siebenbürgen, Moise Szekely, ins Feld und es gelang ihm, den Feind am 2. Juli 1603 in den Biengärten vernichtend zu schlagen.

Und neun Jahre später, als Gabriel Bathory versuchte, durch einen überraschenden Angriff Kronstadt seiner Unabhängigkeit zu berauben, war es wiederum Radu-Șerban, Fürst der Walachei, der dem tapferen Stadtrichter Michael Weiß 1700 Reiter zu Hilfe schickte. Zu ehrendem Gedächtnis dieses tapferen Stadtrichters, der an der Spitze der die Stadt verteidigenden Gymnasiasten in offener Schlacht fiel, benannten die Kronstädter nach ihm eine der Hauptstraßen. Zum Zeichen für das tiefe Verständnis für die Geschichte der Stadt, behielt diese Straße ihren Namen bis zum Jahre 1948, als die geschichtslose Flut des Ostens auch diese ehrwürdige Festung des Abendlandes überspülte.

Zur Zeit der Gegenreformation und in den darauffolgenden Jahren begannen die Habsburger die rumänischen Kaufleute, Schüler ihrer sächsischen Vorgänger, zu bevorzugen und am Anfang des 18. Jahrhunderts war fast der gesamte Außenhandel der Stadt in rumänische Hände übergegangen. Constantin Brancoveanu und Nicolae Mavrocordat halfen den Rumänen von Scheiu, dem rumäni-Stadtviertel Kronstadts, beim Ausbau ihrer Handelsbeziehungen. 1769 zählte Kronstadt 59 große rumänische Handelshäuser.

Auch nahmen die walachischen Fürsten seit je die Bewohner von Schei unter ihren besonderen Schutz, die Kirche am Angerplatz, erbaut an der Stelle wo schon 1393 eine rumänische Kirche stand, wurde mit ihrer Hilfe errichtet. Vlad Calugarul (der Mönch), Neagoe Basarab und Petru Cercel, sowie der moldauische Fürst Aron Voda waren die Spender.

Zur Zeit der Fanariotenherrschaft in den rumänischen Ländern, wurde Kronstadt zum Zufluchtsort vieler rumänischer Patrioten. Hier fand die Begegnung Kaiser Josefs II. mit Enachiță Vacarescu statt.

Dinicu Golescu, die Brüder Ghica, Anton Pan, Gheorghe Bibescu und viele andere wieder entzogen sich später durch ihre Flucht nach Kronstadt dem russischen Zugriff.

Da die Fäden der politischen Führer der Rumänen in Kronstadt, das als ihr Zentrum galt, zusammenliefen, wurde hier auch die erste rumänische Tageszeitung: „Gazeta Transilvaniei" herausgegeben. Die ersten Direktoren waren Gheorghe Barițiu und Andrei Muresan.

In einem Haus in der Burggasse lebte und starb Andrei Mureșan und hier auch entstanden die mitreißenden Worte seines „Desteaptă-te române!" Auf den Feldern von Blaj erklangen sie im Jahre 1848, von der rumänischen Nationalen Garde Kronstadts gesungen, zum ersten Male als Hymne des von neuem erwachten rumänischen nationalen Einigkeitswillens. Der junge Polytechniker, der damals die Nationale Garde der Stadt führte, war jener Stefan Emilian, der einige Jahre später das rumänische Gymnasium Kronstadts erbaute, das Gymnasium „Andrei Șaguna", das noch in jüngster Zeit unter diesem Namen bekannt war. Was diese Schule für das Rumänentum bedeutete, beweisen die Namen seiner einstigen Schüler Maiorescu, Andrei Bârseanu, Meșotă, Stefan Octavian Iosif, Zaharia Barsan, Ilarie Chendi, Octavian Goga, Sextil Pușcariu, Ing. Eugen Ionică . . .

*) Die erste Papierfabrik gründete im Jahre 1546 Johann Fuchs in Kronstadt.

Die Schwarze Kirche.

Fast hundert Jahre lang hißten die Gymnasiasten in der Andreasnacht die blau-gelb-rote Fahne auf Andrei Mureșans Grab. Heute wird man ihren französischen Käppies auf der Kornzeile nicht mehr begegnen. Auch die blauen Mützen und schwarzen Samtröcke der Honterianer sind verschwunden . . . In den romantischen Alleen der Hohen Warthe, auf dem Schloßberg und der Promenade am Kapellenberg ist selten ein Spaziergänger anzutreffen. In Gassen mit fremden Namen, unter den alten Häusern, die in ihren dunklen Mauern die Erinnerungen an einst hüten, sind die Bürger Kronstadts nicht mehr zu sehen. Arbeitssklaven der „Sovrom-Traktor" und „Partizanul Roșu" bevölkern die Straßen.

Die Rathausuhr steht. Nur im Glockentürmchen der Schwarzen Kirche schlägt ab und zu die Glocke an, trauervoll wie zu den Zeiten, da die Tataren durchs Land schweiften. Jedoch die Tataren beließen der Stadt ihren Namen. Die neue asiatische Überflutung nahm, nachdem sie Kronstadt all seines Glanzes und seiner Beschaulichkeit beraubte, der alten lieben Stadt sogar den Namen . . .

Wie die Stadt auf der tristen Ebene an der Wolga, wie die Hauptstadt einer mongolischen Republik, wurde auch Kronstadt mit dem Namen irgend eines großen Wohltäters der Menschheit belehnt, der, ehe er der „geniale Führer der Völker" wurde, eine Postkutsche ausraubte.

Es ist kein Zufall, daß gerade Kronstadt es war, auf das die Umbenennung fallen mußte, keine andere Stadt birgt so viele Zeugen dafür, daß wir immer zu Europa und nicht zu Asien gehörten.

Diejenigen, die an den Stadtgrenzen Kronstadts die Tafel mit dem neuen blutroten Namen in die Erde rammten, ahnen nicht, daß der Tag nicht mehr all zu ferne ist, an dem rächende Hände den Pfahl niederreißen, der heute diesen Namen tragen muß.

Sie werden sich dann daran erinnern, daß unter vielen anderen vor allem St. O. Iosif ein Kronstädter war, der mit prophetischer Stimme in dem vielleicht ergreifendsten all unserer Kampflieder den Ruf erschallen ließ, der heute allen Bewohnern unseres Vaterlandes mehr denn je gilt: „Zu den Waffen!"

Congresul jurnaliştilor refugiaţi în Austria

La Londra funcţionează de mai multă vreme o Federaţie Internaţională a Jurnaliştilor Liberi, în al cărui comitet executiv este reprezentată şi România prin I. Dragan şi G. Ionescu, ambii cu reşedinta în Paris. Federaţia a reuşit să strângă laolaltă aproape pe toţi jurnaliştii ţărilor cotropite de comunism şi prin studii şi reportaje duce o luptă pentru lămurirea opiniei publice mondiale asupra barbariilor care se întâmplă în aceste ţări.

Pentru întărirea acestei acţiuni, organizaţia a format federaţiuni regionale în toate ţările Europei libere. In Austria, congresul jurnaliştilor refugiaţi s'a întrunit în ziua de 23 Septembrie 1950, la Salzburg, fiind convocat de către International Refugee Consultative Board, din care face parte şi Comitetul Român. S'a decis înfiinţarea unui comitet regional pentru Austria, alegându-se un comitet provizoriu care va înregistra pe lângă Centrala din Londra această federaţie regională şi va ţine până la 1 Nov. 1950 alegerile pentru un comitet executiv permanent.

Aniversarea Căminului românesc din Salzburg

La 4 Septembrie 1950 s'a împlinit un an de când există Căminul Românesc la Salzburg. A fost o încercare îndrăsneaţă, când acum un an, un grup de tineri studenţi, abia ajunşi în Salzburg, au pus mâna pe lopată, pe ciocan şi cuie şi au ridicat acest cămin. Dumnezeu le-a binecuvântat munca: în scurtul interval de un an, el a însemnat salvarea pentru cei noi sosiţi, care au găsit aici adăpost, hrană, şi îmbrăcăminte, precum şi dragostea şi sprijinul celor stabiliţi mai demult. Pentru cei mai vechi, Căminul a devenit o vatră românească, unde fiecare primeste întărire sufletească şi un nou curaj de viaţă şi de luptă.

In Dumineca de 4 Septembrie, Pr.. Müller a ţinut la cămin o slujbă de mulţumire pentru ajutorul divin, iar după aceea s'a sărbătorit împlinirea a 10 ani dela suirea pe tron a M. S. Regelui Mihai. Au vorbit conducătorul Misiunei Române Unite şi preşedintele Comitetului Român, exprimând gândurile noastre, ale celor din Salzburg, care sunt necontenit îndreptate spre Majestatea Sa, cu speranţa că în curând Regele nostru ne va conduce iarăşi înapoi la căminurile din Patrie.

Eminescu în portugheză. Datorită Dlui. Prof. Buescu, în editura Fernandez din Lissabona, va apare în curând o ediţie portughezo-română a operii lui Mihail Eminescu. Traducerea a fost făcută de Dl. Prof. Buescu în colaborare cu marele poet portughez Carlos Quieroz.

Deosebit de aceasta, Dl. Prof. Buescu va scoate o iţie completă a operilor lui Eminescu în româneşte.

Sub titlul „O comemorare europeană: 100 de ani dela naşterea lui Eminescu" un vechiu şi statornic prieten al României publica, în „Neue Wiener Tageszeitung" un documentat studiu despre valoarea europeană a marelui nostru poet şi gânditor. Traducerile germane pe care autorul le comentează în acest studiu, în special „Epigonii" de Alfred Sperber şi „Somnoroase Păsărele" de Hortense Mateescu, sunt foarte reuşite.

In editura „Gallimard" din Paris a apărut, în traducere franceză romanul Dlui Mircea Eliade „Maitrey".

La Paris s'a constituit „Centrul Sindical al Ziariştilor Români Democraţi Refugiaţi", care face parte din „Uniunea profesională a ziariştilor democraţi în exil" şi din „Federaţia Internaţională a Sindicatelor Libere".

Sediul Centrului este: 198 avenue du Maine, Paris 14-e, iar conducerea a fost încredinţată unui comitet sub preşedinţia dlui Const. Arsenie. Dna. Otilia Ghibu este vizepreşedinte, iar Dna. Adriana Georgescu-Cosmovici, secretar-general şi cassier. Din comitet mai fac parte dnii: Ion Teodorescu-Făget, Stere Ionescu-Vişan şi Emanoil Hagi-Anton.

Ziarul „America" şi ştirile din Ţară

(urmare din pag. 6)

Două sunt aşa dar ideile cuprinse în mărturisirile d-lui Valer Pop cărora ziarul America a ţinut să le dea publicitate în numărul său din 17. Iunie cor:

1. Că partidul comunist român este dominat de foştii legionari, care exercită teroarea fascistă.

2. Că a existat şi anterior o epocă în România când Garda de Fier a exercitat teroare.

Cea dintâi afirmaţie nu este rostită prima dată de comunistul româno-american şi are la bază oferta făcută în 1945 de către Ana Pauker, ca foştii legionari să intre în partidul comunist, dar căreia nu i-au dat urmare decât un procent cu totul infim şi numai elemente de a treia mână. Nimeni nu poate cita până astăzi vre-un nume de personalitate legionară devenită comunistă, sau unealtă a regimului, aşa cum ar putea fi menţionaţi d-nii Ralea sau Ghelmegeanu sau Mirto, foşti miniştri naţional-ţărănişti, sau Tătărescu şi toată grupa de foşti liberali. Nimeni nu afirmă că cele două mari partide au servit sau servesc cauza regimului comunist.

In 1946 în zonele franceză şi americană din Austria, foşti legionari au fost deţinuţi în lagăre tot pe baza unor denunţuri că servesc comunismul, dar lucrul a fost demult recunoscut ca fals. Nici un om de bună credinţă nu poate sa treacă cu vederea faptul că din Aprilie 1948 şi până astăzi, în R.P.R. arestările de legionari continuă fără întrerupere, în toate închisorile legionarii constituind un procent de 60—70% dintre deţinuţi. In toate grupurile de rezistenţă şi în toate comploturile participă legionari şi în ţară nu se poate concepe o acţiune care să nu fie condusă şi organizată de legionari. Regimul recunoaşte în toate împrejurările pericolul pe care îl reprezintă pentru el legionarii şi toată propaganda sa caută să provoace ura membrilor partidului împotriva lor.

Pentru streinătate trebuie însă o altă versiune. Trebuie împiedicată cu orice preţ colaborarea legionarilor în lupta pentru libertatea popoarelor. Pentru streinătate trebui creiată impresia identităţii între comunişti şi legionari. Dacă lucrul acesta ar fi fost scris de „Românul American" foaia comunistă, aţa albă cu care era cusută povestea ar fi fost vizibilă pentru toată lumea. Pentrucă „Românul American" tace chitic, buna credinţă a redacţiei ziarului „America" a fost surprinsă şi ea crede că face un serviciu, publicând „Mărturisirile" aduse dela Bucureşti de dl Valer Pop.

Lucrul este posibil fiindcă, fără să controleze, Românii americani, sunt dispuşi să creadă o afirmaţie pusă în circulaţie de propaganda rusească, precum şi de alte interese că Garda de Fier a fost o organizaţie fascistă şi teroristă. Această problemă va fi desbătută cu alt prilej. Azi amintim numai că cu această Gardă de Fier, Iuliu Maniu a încheiat un pact pentru a asigura libertatea alegerilor în 1937 şi că împotriva membrilor ei, în afară de actualele arestări, au mai fost trei valuri de persecuţii: două ale fostului rege Carol II şi unul al regimului Antonescu.

Prietenii Refugiaţilor din Ind. Harbor U.S.A.

Numai foarte puţini dintre refugiaţi au putut să ajungă în Statele Unite şi astfel Românii stabiliţi mai de mult acolo nu au avut posibilitatea să cunoască greutăţile în care se sbat fraţii lor din lagărele europene şi cât de mult ar putea face cu puţin din prisosul lor pentru ajutorarea acestora.

Suflet însă, generos, plin de o nesfârşită dragoste pentru îndepărtata lor ţară, poţi găsi peste tot. Tradiţiile şi limba se păstrează cu o curată pietate şi în comunităţi viaţa românească înfloreşte frumos. Este o întrecere între comunităţi, între parohii şi între societăţi.

Comunităţile din statul Indiana sunt printre cele mai vechi, mai puternice şi mai înfloritoare. Printre fruntaşe este aceea din Indiana Harbor, cu un frumos trecut de fapte româneşti şi creştineşti. Aici s'a zidit prima biserică românească de pe pământul american. Aici în timpul primului răsboiu mondial, Nicolae Iorga a făcut cea mai frumoasă colectă de bani pentru ajutorarea României. Tot aici refugiaţii români ajunşi pe pământul american au găsit cea mai mare înţelegere când au vorbit de grijile şi nevoile celor rămaşi în Europa. Au fost trimise numeroase pachete cu îmbrăcăminte şi alimente.

Cea mai importantă realizare a fost constituirea Comitetului „Prietenii Refugiaţilor". Deşi are mai puţin de un an de existenţă, a reuşit în acest scurt interval să ducă o acţiune pentru aducerea de refugiaţi români în Statele Unite. Au fost antrenaţi în această acţiune societăţile „Transilvăneana", „Maior L. Teuşanu" şi „Tricolorul", Consiliul Parohial din Indiana Harbor (prezidat de dl Vasile Cristea), precum şi numeroşi Români dintre care menţionăm pe d-nii Walter Jeorse, preşedintele „Prietenilor Refugiaţilor", George Balog; Puşcas; Petre Matei, Ilie Gruşea; N. Cotoşman; Ion Babuţiu; M. Fleşeru; Gligor, care toţi au semnat actele necesare pentru aducerea mai multor familii de Români în America, dând garanţii. In această acţiune, un concurs deosebit de preţios a dat comitetului d-na Elisabetha Wilson, directoare executivă la International Institute din Gary, Indiana. Sunt toate, nume care nu vor fi uitate, care şi-au câştigat preţuirea tuturor.

Comitetul se îngrijeşte deasemenea să ajute pe cei noi veniţi să-şi găsească de lucru şi o locuinţă, sprijinindu-i, în primele luni după sosire.

In afară de această acţiune, comitetul a mai făcut şi o frumoasă colectă, la care s'au strâns 334 dolari, bani care au fost trimişi pentru ajutorarea refugiaţilor din Europa.

Ca o modestă mărturie a recunoştinţei noastre vom publica în coloanele noastre lista generoşilor donatori. Numele lor rămâne însă înscris în inimile noastre.

Lista donatorilor în colecta făcută de „Prietenii Refugiatilor".

I. In Indiana Harbor, Ind.

1.	Pr. S. Mihălţean	5 D.
2.	Fam. W. Jeorse	5 „
3.	Fam. G. Ţăran	1 „
4.	D. Olteanu	1 „
5.	Ion G. Simicin	26 „
6.	Fam. I. Ciovică	3 „
7.	Fam. G. Suciu	5 „
8.	Fam. G. Cristea	5 „
9.	Fam. I. Boito	2 „
10.	Fam. N. Puşkaş	5 „
11.	Fam. S. Constantine	5 „
12.	Fam. I. Pora	10 „
13.	Fam. G. Cerghizan	5 „
14.	Fam. G. Hurubean	5 „
15.	Fam. A. Ilovici	2 „
16.	Fam. A. Balteş	2 „
17.	Fam. B. Sarlea	2 „
18.	Fam. I. Vintila	5 „
19.	Fam. I. Jeorse	5 „
20.	Fam. E. Idu	3 „
21.	Fam. Russel SR	5 „
22.	D. Popa & Russel	3 „
23.	A. Vraciu	5 „
24.	Fam. B. Beker	5 „
25.	Fam. P. Vintilă	3 „
26.	Fam. E. Niculiţă	3 „
27.	Fam. D. Stanciu	5 „
28.	Fam. S. Popovici	2 „
29.	G. Tiplic	2 „
30.	A. Gigasan	2 „

Publicarea listei continuă.

Radio Innsbruck (unde scurte) emite zilnic în limba română, dela ora 20 până la ora 20.30, pe lungimea de undă: 49.50 metri.

Druck: Jos. Feichtingers Erben, Linz, Hauptplatz 18. — Eigentümer, Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Emil Ionescu, Linz, Bürgerstraße 2.